Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (sjunde avdelningen)

den 14 juli 2021 *

”Personalmål – Personalen vid ECDC – Mobbning – Artikel 12a i tjänsteföreskrifterna – Begäran om bistånd – Biståndspliktens omfattning – Artikel 24 i tjänsteföreskrifterna – Den som begått de påtalade handlingarna säger upp sig – Något disciplinärt förfarande inleds inte – Artikel 86 i tjänsteföreskrifterna – Svar på begäran om bistånd – Talan om ogiltigförklaring – Rättsakt som går någon emot – Åsidosättande av rätten att yttra sig – Bristande motivering – Beslut att inte bevilja tillgång till utredningsrapporten och andra handlingar – Artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna – Skadeståndsansvar”

I mål T-65/19,

AI, företrädd av advokaterna L. Levi och A. Champetier,

sökande,

mot

Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC), företrätt av J. Mannheim och A. Iber, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaterna D. Waelbroeck och A. Duron,

svarande,

angående en talan enligt artikel 270 FEUF om ogiltigförklaring av de beslut som meddelades av ECDC den 18 maj, den 20 juni och den 26 oktober 2018 som svar på sökandens begäran om bistånd på grund av mobbning och på dennes begäran om tillgång till vissa handlingar samt talan om ersättning för den skada som sökanden anser sig ha åsamkats,

meddelar

TRIBUNALEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av ordföranden R. da Silva Passos samt domarna L. Truchot och M. Sampol Pucurull (referent),

justitiesekreterare: handläggaren S. Spyropoulos,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 1 oktober 2020,

* Rättegångsspråk: engelska.

följande

Dom

I. Bakgrund till tvisten

1 Sökanden, AI, rekryterades av Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) den [*konfidentiellt*]. [1]

2 Den 20 juni 2017 ingav sökanden en begäran om bistånd (nedan kallad den första begäran om bistånd) med stöd av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen (nedan kallade tjänsteföreskrifterna), avseende påstådd mobbning från hans enhetschef A (nedan kallad enhetschefen). Efter att i detalj ha beskrivit dessa omständigheter framställde sökanden följande begäran:

”Jag skulle vara tacksam om jag kunde få er hjälp med att få ett slut på denna situation som är mycket besvärlig för mig och jag skulle även vara tacksam om ni kunde pröva om detta beteende, som jag uppfattar som upprepat, aggressivt och olämpligt mot mig, utgör mobbning.”

3 Den 14 juli 2017 ingav sökanden ett informationsformulär som kompletterade hans första begäran om bistånd.

4 Den 7 augusti 2017 delgav ECDC Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) den första begäran om bistånd. Den 27 september 2017 sände chefen för enhet 0.1 vid Olaf, efter flera kontakter med ECDC, ett meddelande till direktören för ECDC (nedan kallad direktören). I detta meddelande angavs att Olaf inte hade inlett någon utredning om samma omständigheter och att byrån noterade att ECDC skulle inleda en egen utredning och under dessa omständigheter inte själv skulle inleda någon utredning.

5 Den 28 september 2017 befullmäktigades B, före detta tjänsteman vid Europeiska kommissionen, av direktören att genomföra en utredning av enhetschefens beteende som sökande och en annan anställd vid ECDC, C, hade påtalat. Även C hade ingett en begäran om bistånd.

6 Genom skrivelse samma dag underrättade direktören sökanden om att utredningen hade inletts till följd av hans första begäran om bistånd och informerade om utnämningen av utredaren. Direktören angav även att ”[hon] vid mottagande av [B:s] rapport [skulle] fatta ett beslut i denna fråga”.

7 Sökanden hördes en första gång av utredaren den 9 oktober 2017.

8 Den 26 oktober 2017 kontaktade sökanden direktören för att informera henne om vissa beteenden från enhetschefens sida vilka liknade dem som tidigare påtalats i hans första begäran om bistånd. Dessa beteenden hade ägt rum under ett arbetsmöte som hållits dagen dessförinnan. Sökanden informerade direktören om sin känsla av sårbarhet och oro inför ett möte som planerats för samma kväll, i närvaro även av enhetschefen. I detta sammanhang begärde sökanden att befrias från de arbetsuppgifter inom ramen för vilka han var i kontakt med enhetschefen.

[1] Konfidentiella uppgifter har utelämnats.

9 Direktören svarade samma dag genom e-postmeddelande och angav att hon ändrat i sitt schema för att kunna närvara vid det kommande mötet, som bekymrade sökanden. Efter detta möte förde sökanden och direktören en första diskussion i syfte att identifiera de arbetsuppgifter som innebar en direkt kontakt mellan sökanden och enhetschefen och kom överens om att gemensamt, de följande dagarna, överväga en tillfällig lösning för att organisera om sökandens arbete fram till dess att utredningen avslutats.

10 Inom ramen för dessa överväganden överlämnade sökanden skriftligen till direktören ett antal förslag för att minska risken för mobbning. Bland de möjligheter som räknas upp ”utan särskild ordning” föreslog sökanden att ”ansvaret för den hierarkiska ledningen av avdelningen … tillfälligt skulle överföras till en annan enhetschef” eller att de skulle ”försöka undvika kontakter med hjälp av ledigheter, hemarbete och flexibel arbetstid”.

11 Den 30 oktober 2017 hölls ett möte mellan sökanden och direktören, efter vilket direktören i ett e-postmeddelande av den 7 november 2017 föreslog att sökanden skulle välja en ordning innebärande att han emellanåt arbetade hemifrån under en längre period än vad som normalt föreskrivs, från och med den 9 november 2017. För att säkerställa att han närvarade vid möten som redan hade bokats in och för att organisera arbetet i hans arbetsgrupp sköt sökanden slutligen upp starten för systemet med hemarbete till den 13 november 2017.

12 Den 25 november 2017 hade sökanden ett andra samtal med utredaren, denna gång per telefon, under vilket han för utredaren beskrev enhetschefens beteende vid mötet den 25 oktober 2017 och hans senare kommunikation med direktören, såsom denna beskrivits i punkterna 8–11 ovan.

13 Den 13 december 2017 avslutades den period under vilken sökanden emellanåt arbetade hemifrån. Samma dag tog enhetschefen semester fram till slutet av år 2017. Sökanden tog å sin sida semester i början av år 2018 och kom tillbaka till arbetet den 9 januari 2018.

14 Den 21 januari 2018 överlämnade B sin rapport till direktören (nedan kallad utredningsrapporten).

15 Efter att ha stannat kvar på sin tjänst under hela januari 2018 blev enhetschefen sjukskriven och ersattes av en annan person från och med den 31 januari 2018.

16 Den 13 mars 2018 begärde sökanden, med stöd av artikel 41.2 b i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, att få tillgång till utredningsrapporten, inbegripet rapportens slutsatser och rekommendationer.

17 Den 3 april 2018 upphörde enhetschefens sjukskrivning. Vid denna tidpunkt återupptog enhetschefen inte sitt tidigare arbete, utan utförde arbetsuppgifter som direkt anförtrotts enhetschefen och övervakades av direktören, utan att ingå i samma hierarki som sökanden.

18 Genom beslut av den 6 april 2018 vägrade direktören, som svar på den begäran sökanden ingett den 13 mars 2018 (se punkt 16 ovan), att ge sökanden tillgång till utredningsrapporten med motiveringen att det förfarande som inletts efter den första begäran om bistånd inte hade avslutats. Enligt direktören innebär rätten för var och en att få tillgång till de akter som berör honom eller henne, vilken föreskrivs i artikel 41.2 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, att rätten till försvar kan tillvaratas när ett beslut påverkar hans eller hennes intressen negativt.

19 Den 6 april 2018 hölls ett möte mellan enhetschefen och direktören, under vilket direktören muntligen informerade enhetschefen om resultatet av utredningen.

20 Genom skrivelse av den 10 april 2018 ingav sökanden en ny begäran om bistånd (nedan kallad den andra begäran om bistånd). I denna begäran påtalade han att enhetschefen hade tagit kontakt med flera anställda vid ECDC under och efter det att utredningsrapporten hade upprättats för att förklara för dem att de uppgifter som sökanden hade påtalat i sin första begäran om bistånd var osanningar som kom från en missnöjd anställd. Sökanden underströk också att enhetschefen hade kommit tillbaka till arbetsplatsen och därför kunde fortsätta att kränka eller mobba honom.

21 Genom skrivelse av den 16 april 2018 begärde sökanden för andra gången att få tillgång till utredningsrapporten med stöd av artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, men även med stöd av artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 2001, s. 1) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 2001, s. 43).

22 Ett andra möte mellan direktören och enhetschefen bokades in den 16 april 2018, i syfte att ge enhetschefen möjlighet att formellt yttra sig över utredningsrapporten, som enhetschefen under tiden hade fått ta del av. På enhetschefens begäran sköts detta möte upp till den 2 maj 2018 för att göra det möjligt för honom att förbereda sina muntliga yttranden.

23 Genom beslut av den 8 maj 2018 vägrades sökanden återigen begärd tillgång (se punkt 21 ovan) till utredningsrapporten med motiveringen dels att det ännu inte hade fattats något beslut som påverkade honom negativt, dels att det inte framkommit att det var nödvändigt att röja personliga uppgifter om enhetschefen, andra anställda vid ECDC och externa personer för sökanden. Vidare överfördes ansökan om tillgång till handlingar med stöd av förordning nr 45/2001 till dataskyddsombudet vid ECDC.

24 Den 15 maj 2018 hölls ett tredje möte mellan direktören och enhetschefen, under vilket direktören informerade enhetschefen om sin avsikt att säga upp enhetschefens anställningsavtal med stöd av artikel 47 c i) i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen, i den lydelse som är tillämplig i målet (nedan kallade anställningsvillkoren).

25 Genom skrivelse av den 15 maj 2018, som upprättades omedelbart efter detta möte, sade enhetschefen upp sig ”i tjänstens intresse”.

26 Genom skrivelse av den 16 maj 2018 till enhetschefen godkände direktören för ECDC enhetschefens uppsägning. I denna skrivelse angav direktören, för det första, att utredaren hade dragit slutsatsen att sökandens första begäran om bistånd och en liknande begäran från en annan anställd vid ECDC enligt utredaren kunde bifallas. För det andra erinrade direktören om de synpunkter som enhetschefen hade framfört. Enligt enhetschefen hade principen om oskuldspresumtion inte iakttagits under utredningen, utredningsrapporten innehöll flera felaktigheter avseende de faktiska omständigheterna, vissa personer som var inblandade i utredningen kunde ha agerat i ond tro och han hade aldrig haft för avsikt att skada någon, utan avsåg att agera i ECDC:s intresse. För det tredje angav direktören att hon hade konstaterat vissa sakfel i utredningsrapporten och att enhetschefen hade rätt att agera med avseende på vissa problem med arbetsinsatserna avseende flera av sina medarbetare på enheten. Efter att ha läst

utredningsrapporten och de allvarliga anklagelser som riktats mot enhetschefen, inbegripet i vittnesmål, ansåg dock direktören att enhetschefens sätt att driva verksamheten hade orsakat onödig stress och oro för personalen. Under dessa omständigheter angav direktören att förtroendet mellan ECDC och enhetschefen inte längre var intakt och att hon avsåg att säga upp enhetschefens anställningsavtal i enlighet med artikel 47 c i) i anställningsvillkoren. Efter att ha påpekat att enhetschefen under tiden hade sagt upp sig, godkände direktören emellertid enhetschefens begäran om uppsägning med följande formulering:

”Dock har du nu gett in en ansökan om uppsägning, vilket i praktiken innebär att din sista anställningsdag kommer att äga rum dagen för anställningens upphörande, och jag konstaterar således att det ligger i tjänstens intresse att godkänna din uppsägning av den 15 maj. Din uppsägningstid är tio månader, vilket innebär att din sista anställningsdag kommer att vara den 15 mars 2019.

Som vi har diskuterat och som vi kommit överens om vid vårt möte, kommer du att arbeta hemifrån under din uppsägningstid med de uppgifter som jag har tilldelat dig.

Under din uppsägningstid måste du handla i enlighet med din lojalitetsplikt gentemot ECDC i enlighet med artikel 11 i tjänsteföreskrifterna.”

27 Den 18 maj 2018 skickade direktören en skrivelse till sökanden med avseende på hans första ansökan om bistånd (nedan kallat det första angripna beslutet). I brevet angavs följande:

”Efter min skrivelse av den 28 september 2017, i vilken jag underrättade dig om att en utredning inletts till följd av din [första] begäran om bistånd på grund av mobbning [från] enhetschefens sida …, skriver jag nu till dig för att informera dig om att utredningen och förfarandet i samband därmed har avslutats. I slutet av januari erhöll jag rapporten från den externa utredaren, [B]. Utredningens resultat återger vad du och en annan sökande har berättat. Detta stöds även av flera vittnesmål. Utredaren har dragit slutsatsen att de två klagomålen om mobbning enligt hans mening kan bifallas.

Som du vet var [enhetschefen] frånvarande i början av året och jag kunde således inte avsluta förfarandet förrän nu. Jag översände resultatet av utredningsrapporten till [enhetschefen] i april efter det att han hade återvänt till kontoret, och i enlighet med handläggningsreglerna gav jag honom tillfälle att yttra sig över resultatet av utredningen.

Efter att ha läst rapporten och efter att ha beaktat de uppgifter som jag har tillgång till, kom jag fram till att viss mobbning förekommit. Jag kan för övrigt konstatera att rapporten innehåller några sakfel. Samtidigt som jag tar i beaktande att [enhetschefen] i sin roll … var tvungen att agera i vissa frågor, anser jag emellertid att det sätt på vilket enhetschefen behandlade dessa svårigheter och enhetschefens sätt att driva verksamheten har orsakat personalen onödig stress och oro. Följaktligen övervägde jag att vidta lämpliga åtgärder, men under tiden har [enhetschefen] sagt upp sig från sin tjänst och kommer inte längre att vara på plats på arbetsplatsen. Med hänsyn till att enhetschefen tidigare var frånvarande och därefter förflyttades till direktörens arbetsgrupp, och eftersom enhetschefen sade upp sig, hoppas jag att åtgärder med avseende på er [första] begäran om bistånd kan anses ha vidtagits och att den stressframkallande situation som du befann dig i inte längre föreligger.”

28 Den 29 maj 2018 ingav enhetschefen en begäran om bistånd med anledning av att konfidentiella uppgifter om den utredning som han var föremål för hade spridits i svenska medier och att han skulle ha fått anonyma hot. Denna begäran ledde till att det inleddes en administrativ utredning under vilken sökanden hördes.

29 Genom skrivelse av den 30 maj 2018 ansökte sökanden för tredje gången om tillgång till utredningsrapporten, och även denna ansökan avsåg samtliga handlingar på grundval av vilka direktören för ECDC hade fattat det första angripna beslutet, inbegripet de handlingar på grundval av vilka hon ansåg att utredningsrapporten innehöll ”några sakfel” (nedan kallad den omtvistade ansökan om tillgång till handlingar). Ansökan ingavs med stöd av artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Enligt sökanden var en sådan tillgång nödvändig mot bakgrund av det första angripna beslutet och avgörande med hänsyn till hans andra begäran om bistånd. I samma skrivelse begärde sökanden närmare upplysningar om enhetschefens anställningssituation efter det att han hade sagt upp sig, vilket angavs i det första angripna beslutet.

30 Genom skrivelse av samma datum vilken följde på beslutet av den 8 maj 2018 (se punkt 23 ovan) ingav sökanden en bekräftande begäran om att få tillgång till utredningsrapporten på grundval av artikel 7.2 i förordning nr 1049/2001.

31 Genom skrivelse av den 20 juni 2018, ställd till sökandens ombud (nedan kallad det andra angripna beslutet), avslog direktören den omtvistade ansökan om tillgång till handlingar, som nämns i punkt 29 ovan, med följande lydelse:

”Du har angett att [din klients] begäran grundar sig på den omständigheten att [han] anser sig ha lidit skada av det [första] [angripna] beslutet, vilket delgavs honom genom skrivelsen av den 18 maj 2018. Efter att i vederbörlig ordning ha bedömt de framförda argumenten, ser jag inte hur er klients intresse skulle kunna påverkas, eftersom jag inte har avslagit [den första] begäran om bistånd. Dessutom har er klient haft möjlighet att framföra sina synpunkter under utredningen. [Den andra] begäran om bistånd … som din klient ingav den 10 april 2018 kan inte heller motivera en sådan begäran, eftersom denna begäran ännu inte har prövats.

Följaktligen vidhåller jag min slutsats att tillgång till rapporten och andra handlingar inte är nödvändig med stöd av artikel 41 i stadgan [om de grundläggande rättigheterna].

Jag tror att denna slutsats är förenlig med [unionens] rättspraxis, enligt vilken situationen med ett utredningsförfarande som inletts till följd av en begäran om bistånd på grund av mobbning från en anställd vid tolkningen av räckvidden av rätten till försvar inte under några omständigheter kan likställas med utredningsförfarandet mot denna person. I liknande fall har rätten att få ta del av handlingarna, som grundar sig på stadgan om de grundläggande rättigheterna, till och med nekats sökanden trots att det slagits fast att det inte kunde fastställas att mobbning förekommit.”

32 Genom skrivelse samma datum (nedan kallad den andra skrivelsen av den 20 juni 2018) svarande direktören på den bekräftande begäran om tillgång till utredningsrapporten, vilken gavs in den 30 maj 2018 enligt förordning nr 1049/2001 (se punkt 30 ovan) och sökandens begäran av den 16 april 2018 med stöd av förordning nr 45/2001 (se punkt 21 ovan). I denna skrivelse drog direktören slutsatsen att sökanden dels på plats kunde ta del av en icke konfidentiell version av utredningsrapporten, dels kunde ta del av en handling som innehöll hans personuppgifter, som han hade tillgång till i enlighet med artikel 13 i förordning nr 45/2001.

33 Den 2 juli 2018 ingav sökanden ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna, i vilket han motsatte sig det första och det andra angripna beslutet. I klagomålet framställde sökanden yrkande om skadestånd för den ideella skada som han ansåg sig ha lidit till följd av att han inte till fullo hade erkänts som drabbad, att det inte vidtogs någon disciplinåtgärd mot enhetschefen och att det inte hade vidtagits några skyddsåtgärder till följd av hans första begäran om bistånd. Denna skada förvärrades bland annat genom att han vägrades tillgång till utredningsrapporten. Sökanden förklarade att ”de skador som direkt följer av mobbningen och ECDC:s fel på grund av att ECDC [inte] har säkerställt arbetsförhållanden som överensstämmer med normerna om värdighet, hälsa och säkerhet [omfattades] av separata ansökningar”.

34 Genom skrivelse av den 7 september 2018 underrättade direktören sökanden, efter att ha hört vissa anställda, om att det inte fanns någon bevisning som bekräftade de påståenden som han hade framfört i den andra begäran om bistånd (se punkt 20 ovan) och avslog denna begäran.

35 Den 12 september 2018 fick sökanden på plats ta del av en icke konfidentiell version av utredningsrapporten. Han undertecknade en närvaroblankett och angav egenhändigt att han bestred villkoren för att få tillgång till rapporten.

36 Den 11 oktober 2018 framställde sökanden och fyra andra anställda i ECDC en begäran om ersättning enligt artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna för den ideella och ekonomiska skada de ansåg sig lidit till följd av ECDC:s passivitet mellan åren 2012 och 2018 inför enhetschefens beteende gentemot dem.

37 Genom skrivelse av den 26 oktober 2018 (nedan kallad beslutet om avslag på klagomålet) avslog direktören sökandens klagomål av den 2 juli 2018 (se punkt 33 ovan). Direktören fann att klagomålet inte kunde tas upp till sakprövning och gjorde gällande att det första angripna beslutet inte utgjorde en rättsakt som gick sökanden emot. Hon hävdade vidare att enhetschefens beteende inte hade förringats i detta beslut. Direktören förklarade att ”på grund av allvaret i [enhetschefens] beteende, [hade hon] planerat lämpliga åtgärder för att hantera resultatet av utredningsrapporten”. Hon erinrade även om att sökandens första begäran om bistånd syftade till att ”få situationen att upphöra och att utreda de påstådda omständigheterna”. Vidare beskrev direktören de skyddsåtgärder som vidtagits gentemot sökanden innan det första angripna beslutet antogs. Hon angav dessutom att hon hade godtagit enhetschefens uppsägning ”i tjänstens intresse”. Direktören underströk sedan att sökanden hade kunnat ta del av en icke konfidentiell version av utredningsrapporten den 12 september 2018. Enligt direktören hade fullständig tillgång till rapporten nekats sökanden på grund av sekretesskyddet för samtalen med vittnen och med enhetschefen själv, problemets känsliga karaktär och behovet av att bevara ECDC:s förmåga att genomföra utredningar. Slutligen avslog direktören den begäran om ersättning som framställts i klagomålet.

38 Den 21 november 2018 ingav sökanden ett klagomål till Europeiska ombudsmannen avseende den andra skrivelsen av den 20 juni 2018, som nämns i punkt 32 ovan.

39 Den 5 december 2018 lämnade sökanden i enlighet med artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna in ett klagomål mot skrivelsen av den 7 september 2018 angående den andra begäran om bistånd (se punkt 34 ovan).

40 Den 11 februari 2019 avslog direktören den begäran om ersättning som nämns i punkt 36 ovan i dess helhet.

41 Genom brev av den 6 mars 2019 återkallades skrivelsen av den 7 september 2018 om avslag på den andra begäran om bistånd (se punkt 34 ovan) av direktören efter sökandens klagomål av den 5 december 2018.

42 Genom skrivelse av den 15 mars 2019 gav direktören sökanden en sammanfattning av de olika vittnesutsagor som hade lämnats till följd av den andra begäran om bistånd och inbjöd sökanden till ett möte som ägde rum den 25 mars 2019.

43 Den 15 mars 2019 lämnade enhetschefen slutgiltigt ECDC efter uppsägningstiden.

44 Genom skrivelse av den 5 april 2019 underrättade direktören sökanden om att hon hade beslutat att avslå den andra begäran om bistånd, eftersom det inte fanns något skäl som motiverade en fördjupad prövning av de omständigheter som avsågs i denna begäran.

45 Genom beslut av den 6 juni 2019 fann ombudsmannen att ECDC inte hade visat prov på bristfällig handläggning genom att i den andra skrivelsen av den 20 juni 2018 endast delvis ge sökanden tillgång till utredningsrapporten.

II. Förfarandet och parternas yrkanden

46 Sökanden har väckt förevarande talan genom en ansökan som inkom till tribunalens kansli den 5 februari 2019.

47 Sökanden har genom skrivelse som inkom till tribunalens kansli den 12 februari 2019 begärt att få vara anonym i enlighet med artikel 66 i tribunalens rättegångsregler. Tribunalen beslutade att bevilja denna begäran genom beslut av den 30 april 2019.

48 Genom beslut av den 21 oktober 2019 utsåg tribunalens ordförande, med tillämpning av artikel 27.3 i rättegångsreglerna, en ny referent i målet. Denne tjänstgör på tribunalens sjunde avdelning.

49 På förslag av referenten beslutade tribunalen (sjunde avdelningen) den 26 maj 2020 att inleda den muntliga delen av förfarandet.

50 Genom beslut av den 19 juni 2020 förelade tribunalen, med stöd av artiklarna 91 c och 104 i rättegångsreglerna, ECDC att förete de handlingar till vilka tillgång nekats genom det andra angripna beslutet. Dessa handlingar ingavs till tribunalen den 27 augusti 2020, men kommunicerades inte med sökanden, i enlighet med artikel 104 i rättegångsreglerna.

51 På förslag av referenten ställde tribunalen den 24 juni 2020, som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i rättegångsreglerna, ett antal skriftliga frågor till parterna och begärde att de skulle inkomma med vissa handlingar. Parterna följde dessa uppmaningar inom den fastställda fristen.

52 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 1 oktober 2020.

53 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det första och det andra angripna beslutet och, vid behov, beslutet att avslå klagomålet,

– förplikta ECDC att ersätta den ideella skada som sökanden åsamkats med ett belopp som i enlighet med rätt och billighet (*ex aequo et bono*) uppskattas till 40 000 euro, och

– förplikta ECDC att ersätta rättegångskostnaderna.

54 ECDC har yrkat att tribunalen ska

– avvisa talan i vissa delar och ogilla den i övrigt, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

III. Rättslig bedömning

A. Föremålet för talan

55 Sökanden har yrkat att tribunalen, förutom att ogiltigförklara det första och det andra angripna beslutet, ”vid behov” ska ogiltigförklara beslutet att avslå klagomålet.

56 Enligt fast rättspraxis får yrkanden om ogiltigförklaring som formellt riktas mot ett beslut om avslag på ett klagomål till följd att den rättsakt som klagomålet avser ska prövas av tribunalen när yrkandena som sådana saknar självständigt innehåll (se dom av den 13 juli 2018, Curto/parlamentet, T-275/17, EU:T:2018:479, punkt 63 och där angiven rättspraxis).

57 När beslutet att avslå klagomålet har en annan räckvidd än den rättsakt som klagomålet avser, särskilt när det ändrar det ursprungliga beslutet eller innehåller en omprövning av sökandens situation på grundval av nya rättsliga och faktiska omständigheter som, om de hade inträffat eller hade varit kända för den behöriga myndigheten innan det ursprungliga beslutet antogs, skulle ha beaktats, kan tribunalen emellertid föranledas att särskilt pröva de yrkanden som formellt avser beslutet att avslå klagomålet (se dom av den 19 december 2019, ZQ/kommissionen, T-647/18, ej publicerad, EU:T:2019:884, punkt 36 och där angiven rättspraxis).

58 I förevarande fall utgör beslutet att avslå klagomålet inte enbart en bekräftelse av det andra angripna beslutet, eftersom direktören tog ställning till nya omständigheter som inträffat efter antagandet av beslutet och efter det att klagomålet hade ingetts. När det gäller de handlingar till vilka tillgång nekats i det andra angripna beslutet konstaterade direktören nämligen att sökanden slutligen, den 12 september 2018, hade kunnat ta del av en icke konfidentiell version av utredningsrapporten och, med stöd av artikel 13 i förordning nr 45/2001, erhålla en handling som innehöll sökandens personuppgifter.

59 Under dessa omständigheter ska tribunalen pröva yrkandena om ogiltigförklaring såväl av det första och det andra angripna beslutet som av beslutet att avslå klagomålet.

60 I beslutet att avslå klagomålet förklaras dessutom vissa skäl i det första och det andra angripna beslutet lite närmare. Med avseende på det första angripna beslutet medges att enhetschefens beteende var ”allvarligt” och det görs bland annat förtydliganden om de omständigheter som föranledde direktören att ”i tjänstens intresse” godkänna att enhetschefen sade upp sig. Med

avseende på det andra angripna beslutet tillades att sökanden inte getts fullständig tillgång till utredningsrapporten på grund av sekretesskyddet för samtalen med vittnena och enhetschefen själv, problemets känsliga karaktär och behovet av att bevara ECDC:s förmåga att genomföra utredningar. Med hänsyn till det administrativa förfarandets föränderliga karaktär ska även denna kompletterande motivering därför beaktas vid prövningen av lagenligheten av det första och det andra angripna beslutet, eftersom denna motivering anses sammanfalla med de sistnämnda besluten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 december 2009, kommissionen/Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, punkterna 55 och 56 och där angiven rättspraxis).

B. Yrkandena om ogiltigförklaring

1. Yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet

61 Sökanden har åberopat tre grunder till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet, såsom det kompletterats genom beslutet att avslå klagomålet. Den första grunden avser åsidosättande av rätten att yttra sig, den andra grunden avser åsidosättande av motiveringsskyldigheten och den tredje grunden avser i huvudsak åsidosättande av artiklarna 24 och 86 i tjänsteföreskrifterna.

62 ECDC har yrkat att tribunalen ska fastställa att det är uppenbart att detta yrkande om ogiltigförklaring inte kan tas upp till sakprövning, eftersom det inte finns någon rättsakt som går sökanden emot. I andra hand har ECDC yrkat att tribunalen ogilla talan såvitt avser samtliga tre grunder.

a) Inledande överväganden

63 Tribunalen erinrar inledningsvis om administrationens skyldigheter när en begäran om bistånd har framställts av en tjänsteman eller anställd.

64 När en institutions tillsättningsmyndighet eller, i förekommande fall, anställningsmyndighet enligt artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna har att ta ställning till en ansökan om bistånd, i den mening som avses i artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, ska denna, enligt biståndsskyldigheten och om denna myndighet finner att det rör sig om en händelse som är oförenlig med tjänstens ordning och lugn, handla med den snabbhet och omsorg som i det enskilda fallet krävs för att de faktiska omständigheterna ska kunna fastställas och för att lämpliga åtgärder ska kunna vidtas på grundval av fakta. För detta ändamål räcker det att den tjänsteman eller anställd som begär sin institutions skydd kan lägga fram indicier för att de angrepp denne säger sig ha utsatts för har ägt rum. När tjänstemannen gjort detta ska institutionen i fråga vidta lämpliga åtgärder i samarbete med den som ingett ansökan, såsom att påbörja en utredning, för att fastställa de faktiska omständigheter som ligger till grund för ansökan och, med beaktande av utredningens resultat, vidta de åtgärder som krävs, såsom att inleda ett disciplinförfarande mot den ifrågasatta personen när administrationen till följd av den administrativa utredningen kommer fram till att mobbning förekommer (se dom av den 3 oktober 2019, DQ m.fl./parlamentet, T-730/18, EU:T:2019:725, punkt 80 och där angiven rättspraxis).

65 Den biståndsskyldighet som föreskrivs i artikel 24 i tjänsteföreskrifterna innebär en skyldighet att i god tid upplysa sökandena om vad man beslutat rörande eventuella åtgärder gällande ansökan om bistånd. I synnerhet ska om ett disciplinärt förfarande inleds den som begär bistånd informeras om arten och allvaret av den åtgärd som vidtagits mot honom eller henne (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 oktober 2019, DQ m.fl./parlamentet, T-730/18, EU:T:2019:725, punkt 108 och där angiven rättspraxis). När det är fråga om en begäran om bistånd med avseende på påstådd mobbning ska dessutom varje beslut från administrationen om huruvida sådana handlingar föreligger fattas snabbt, uttryckligen och med angivande av de skäl som ligger till grund för bedömningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 december 2000, Campogrande/kommissionen, T-136/98, EU:T:2000:281, punkt 58).

66 Det ska dessutom påpekas att tillsättningsmyndighetens eventuella erkännande, efter den administrativa utredningen, av förekomsten av mobbning i sig kan ha en positiv inverkan på den drabbades terapeutiska rehabilitering och kan dessutom användas av denne för en eventuell nationell rättslig åtgärd (se dom av den 13 juli 2018, Curto/parlamentet, T-275/17, EU:T:2018:479, punkt 59 och där angiven rättspraxis).

67 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som tribunalen ska pröva huruvida yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet kan tas upp till sakprövning och huruvida det är välgrundat.

b) Upptagande till sakprövning

68 ECDC har, utan att formellt framställa någon invändning om rättegångshinder, gjort gällande att det är uppenbart att yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet inte kan tas upp till sakprövning. Enligt ECDC avslutades inte den administrativa utredningen utan åtgärd. I motsats till andra fall som prövats i rättspraxis har klagomålet inte avslagits i förevarande fall. Tvärtom bifölls sökandens första begäran om bistånd i sin helhet, som syftade till att hjälpa honom att få situationen att upphöra och till att utreda enhetschefens beteende.

69 Först och främst har, enligt ECDC, flera åtgärder vidtagits till följd av denna begäran, varav den första var att ärendet hänsköts till Olaf den 7 augusti 2017. Utredningen inleddes av direktören efter det att Olaf bekräftat att det inte hade gjorts någon utredning på Olafs initiativ. Från och med den 26 oktober 2017 hade sökanden inte längre någon direkt kontakt med enhetschefen. Därefter godkände direktören, på grundval av utredningsrapporten, enhetschefens uppsägning den 16 maj 2018, med verkan från och med den 16 mars 2019, det vill säga en och en halv månad innan han uppnått åldern för pension, i tjänstens intresse. ECDC har anfört att inledandet av ett disciplinärt förfarande kan ta avsevärd tid och inte nödvändigtvis leder till uppsägning av den berörda personen, vilket är den strängaste sanktionsåtgärden. Avslutningsvis vidtogs uppföljningsåtgärder under enhetschefens uppsägningstid. Enhetschefen arbetade exempelvis hemifrån med uppgifter som direkt tilldelats enhetschefen och övervakades av direktören. Inom ramen för den andra begäran om bistånd har sökanden inte heller lagt fram några bevis för att mobbningen fortsatt efter antagandet av det första angripna beslutet.

70 När det sedan gäller påståendet att enhetschefens beteende skulle ha förringats, anser ECDC att detta inte kan utläsas vare sig av lydelsen i det första angripna beslutet eller, mer allmänt, av alla de åtgärder som direktören vidtog till följd av den första begäran om bistånd.

71 När det slutligen gäller de sanktionsåtgärder som enligt sökanden borde ha vidtagits, har ECDC tillagt att det varken är skyldigt att inleda ett disciplinärt förfarande eller att vidta en sanktionsåtgärd när det i den rapport som upprättas efter en utredning föreslås att ett sådant förfarande ska inledas. En begäran om bistånd syftar inte i sig till att ålägga den som förmodas ha gjort sig skyldig till mobbning sanktionsåtgärder, utan snarare till att hjälpa den som ansöker om bistånd inom ramen för ärendets handläggning. Dessutom är den aktuella situationen speciell på grund av enhetschefens uppsägning. Frågan huruvida sanktionsåtgärden är välgrundad har under alla omständigheter inte något samband med frågan huruvida det första angripna beslutet gick sökanden emot. Vid förhandlingen underströk ECDC dessutom att sökanden i sin första begäran om bistånd inte hade begärt att direktören skulle inleda ett disciplinärt förfarande mot enhetschefen.

72 Sökanden har för sin del gjort gällande att det första angripna beslutet, i motsats till vad ECDC har hävdat i beslutet att avslå klagomålet och inom ramen för förevarande talan, är en rättsakt som går honom emot. Sökanden har i detta avseende understrukit att trots de åtgärder som direktören vidtog under den administrativa utredning som beskrivits ovan i punkt 69, var det första angripna beslutet inte helt tillfredsställande. Direktören medgav inte klart och otvetydigt att enhetschefen var skyldig till mobbning som sökanden utsattes för. Användningen av uttrycket ”omständigheter som utgör mobbning” i detta beslut bekräftar dess tvetydighet och förringar betydelsen av enhetschefens beteende gentemot honom. Trots att utredaren hade medgett att hans klagomål var välgrundat, hade direktören inte heller vidtagit någon ”lämplig åtgärd” på grund av enhetschefens frivilliga avgång. I synnerhet inleddes inte något disciplinärt förfarande.

73 Enligt artikel 91.1 första meningen i tjänsteföreskrifterna ska Europeiska unionens domstol ha behörighet i alla tvister mellan Europeiska unionen och varje person som omfattas av dessa tjänsteföreskrifter vad gäller rättsenligheten av en rättsakt som går emot en sådan person, enligt vad som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna.

74 Enligt fast rättspraxis omfattar begreppet rättsakter som går någon emot, i den mening som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna, endast sådana rättsakter eller åtgärder som har bindande rättsverkningar som kan påverka en tjänstemans eller anställds intressen, genom att klart förändra dennes rättsliga ställning. Sådana rättsakter ska, när det gäller en anställd som omfattas av anställningsvillkoren, härröra från anställningsmyndigheten och ha beslutskaraktär (se dom av den 18 maj 2015, Gyarmathy/OEDT, F-79/13, EU:F:2015:49, punkt 44 och där angiven rättspraxis). Begreppet rättsakt som går någon emot omfattar såväl beslut och underlåtenhet att vidta en åtgärd som enligt tjänsteföreskrifterna åligger administrationen, uttryckligen eller underförstått, för att tillvarata tjänstemännens rättigheter (se beslut av den 25 oktober 1996, Lopes/EU-domstolen, T-26/96, EU:T:1996:157, punkt 31 och där angiven rättspraxis).

75 För att en tjänsteman eller tidigare tjänsteman inom ramen för en talan som väckts enligt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna ska kunna yrka ogiltigförklaring av en rättsakt som går honom eller henne emot i den mening som avses i artikel 90.2, måste denne vid tiden för talans väckande ha ett säkert, faktiskt och tillräckligt tydligt intresse av att få rättsakten ogiltigförklarad. För att ett sådant intresse ska anses föreligga krävs att han eller hon med avseende på resultatet kan erhålla en fördel genom yrkandet (se dom av den 9 december 2010, kommissionen/Strack, T-526/08, EU:T:2010:506, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

76 I förevarande fall antogs det första angripna beslutet av direktören, i egenskap av anställningsmyndighet, som svar på sökandens första begäran om bistånd, för att delge honom slutförandet av den utredning som inleddes den 28 september 2017 och utgången av det därtill

hörande förfarandet, med iakttagande av de skyldigheter som följer av artikel 90.1 och artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. På grundval av utredningsrapporten och de uppgifter som hade ställts till direktörens förfogande fann direktören att de påtalade beteendena omfattades av artikel 12a.3 i tjänsteföreskrifterna och underrättade sökanden om följderna av nämnda begäran om bistånd. Detta beslut har således rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen. Det första angripna beslutet har således karaktären av beslut och utgör en rättsakt som går någon emot i den mening som avses i den rättspraxis som det erinrats om i punkt 74 ovan.

77 När det gäller sökandens berättigade intresse av att få det första angripna beslutet prövat, erinrar tribunalen om att enligt den rättspraxis som anges i punkt 64 ovan var direktören, som svar på den första begäran om bistånd, skyldig att dels vidta lämpliga åtgärder för att fastställa de faktiska omständigheter som låg till grund för denna begäran, dels, med hänsyn till utredningens resultat, vidta nödvändiga åtgärder.

78 Det har slagits fast att det är en naturlig följd av kravet på en effektiv domstolsprövning att den som begär bistånd inom ramen för sin talan mot beslutet om hans eller hennes begäran kan bestrida lämpligheten av de åtgärder som vidtagits som svar på denna begäran, även när han eller hon klandrar den som har vidtagit dessa åtgärder för att inte ha inlett ett disciplinärt förfarande mot en tredje man som befunnits skyldig till mobbning, förutsatt att sökanden i detta hänseende gör gällande att han eller hon personligen har lidit skada (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 juli 2018, SQ/EIB, T-377/17, EU:T:2018:478, punkt 124).

79 Såsom framgår av punkterna 85–116 nedan är parterna, inom ramen för den tredje grunden mot det första angripna beslutet, oeniga om huruvida direktören har iakttagit sin biståndsskyldighet. I motsats till sökanden anser ECDC att direktören till fullo har bifallit den första ansökan om bistånd. ECDC har anfört samma argument för att bestrida att förevarande yrkande om ogiltigförklaring kan tas upp till sakprövning på grund av att det första angripna beslutet inte utgör en rättsakt som går sökanden emot.

80 ECDC kan emellertid inte göra sökandens berättigade intresse av att få saken prövad med avseende på det första angripna beslutet beroende av huruvida de invändningar som sökanden har anfört till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring är välgrundade (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 juli 2017, European Dynamics Luxembourg m.fl./Europeiska unionens järnvägsbyrå, T-392/15, EU:T:2017:462, punkt 41 och där angiven rättspraxis). Det krävs härvidlag, för att en sökande ska anses ha ett intresse av att få en rättsakt ogiltigförklarad, att han eller hon kan erhålla en fördel genom denna ogiltigförklaring och inte att det är fastställt att ogiltigförklaringen kommer att ge honom en sådan fördel (dom av den 23 oktober 2012, Starck/kommissionen, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, punkt 101).

81 För det fall tribunalen skulle anse att yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet är välgrundat, skulle detta innebära att direktören senare skulle anta ett nytt beslut som svar på sökandens första begäran om bistånd, vilket på ett tydligare sätt skulle kunna fastställa de faktiska omständigheterna och, i förekommande fall, medföra att ett disciplinärt förfarande mot enhetschefen inleds. I den meningen kan förevarande talan medföra en fördel för sökanden. Sökanden har följaktligen ett berättigat intresse av att få sin sak prövad med avseende på det första angripna beslutet.

82 I motsats till vad ECDC har gjort gällande vid förhandlingen kan den omständigheten att sökanden i den första begäran om bistånd inte formellt begärde av direktören att ett disciplinärt förfarande skulle inledas mot enhetschefen inte påverka hans berättigade intresse av att få saken

prövad. För att den myndighet som tar emot en begäran om bistånd ska vara skyldig att fastställa de omtvistade faktiska omständigheterna och dra lämpliga slutsatser därav, inbegripet att ett disciplinärt förfarande ska inledas mot den berörda personen, räcker det, såsom det har erinrats om i punkt 64 ovan, att den tjänsteman eller anställd som begär skydd från sin institution i sin begäran om bistånd har indicier för att de angrepp som vederbörande påstår sig ha utsatts för verkligen har ägt rum.

83 Av det ovan anförda följer att ECDC:s invändning om rättegångshinder ska ogillas.

c) Prövning i sak

84 Tribunalen finner det lämpligt att först pröva den tredje grunden innan den prövar den första och den andra grunden.

1) Den tredje grunden: Åsidosättande av artiklarna 24 och 86 i tjänsteföreskrifterna

85 Den tredje grunden har i ansökan rubriken ”Uppenbart oriktig bedömning och uppenbart oriktiga uppgifter” – åsidosättande av artikel 86 i tjänsteföreskrifterna.” Såsom sökanden uppgav vid förhandlingen som svar på en fråga från tribunalen, avser denna grund i huvudsak ett åsidosättande av artiklarna 24 och 86 i tjänsteföreskrifterna. Även om sökanden i sina inlagor formellt endast har hänvisat till artikel 86 i tjänsteföreskrifterna, avser åsidosättandet av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna de argument som anförts till stöd för denna grund, enligt vilka ECDC:s svar på den första begäran om bistånd inte är tillfredsställande, av i huvudsak två skäl.

86 För det första betecknade direktören inte ”i vederbörlig ordning” de beteenden som påtalats som mobbning och informerade inte heller sökanden om på vilka villkor enhetschefen hade sagt upp sig och hur enhetschefen skulle arbeta under sin uppsägningstid, vilket strider mot artikel 24 i tjänsteföreskrifterna.

87 För det andra är det inte förenligt med artiklarna 24 och 86 i tjänsteföreskrifterna att godkänna enhetschefens uppsägning utan att inleda ett disciplinärt förfarande.

88 Det ska påpekas att ECDC på grundval av sökandens inlagor kunde sluta sig till att sökanden till stöd för den tredje grunden avseende yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet, underförstått men otvetydigt, bland annat hade åberopat bestämmelserna i artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. Det framgår nämligen av ECDC:s inlagor att de argument som ECDC har utvecklat till sitt försvar syftar till att vederlägga anmärkningen om att de omständigheter som ligger till grund för den första ansökan om bistånd inte i tillräcklig utsträckning har betecknats som mobbning, vilket strider mot nämnda artikel 24, och inte endast till att bestrida en begäran från sökanden med stöd av artikel 86 i tjänsteföreskrifterna om att ett disciplinärt förfarande ska inledas. Av detta följer att invändningen om rättegångshinder avseende den tredje grunden, vilken åberopats av ECDC under förhandlingen och som avser att denna grund har åberopats för sent enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, inte kan godtas.

i) Huruvida artikel 24 i tjänsteföreskrifterna har åsidosatts genom att de faktiska omständigheterna inte ”i vederbörlig ordning” har betecknats som mobbning och genom att det saknas en beskrivning av de åtgärder som vidtagits gentemot enhetschefen

89 Sökanden har anfört att det första angripna beslutet grundar sig på utredningsrapporten, vars innehåll inte har lämnats ut till honom, för att slå fast att det föreligger ”viss” mobbning. ECDC har härigenom inte uttryckligen bekräftat att enhetschefens beteende utgjorde mobbning i den mening som avses i artikel 12a.3 i tjänsteföreskrifterna. Mot bakgrund av utredningsrapporten och vittnesmålen från sökanden och andra anställda vid ECDC borde detta beteende ha betecknats som mobbning ”i vederbörlig ordning”. ECDC borde som svar på den första begäran om bistånd ha tagit tydlig ställning till huruvida mobbning förekommit.

90 Vidare utgör de åtgärder som ECDC vidtagit gentemot enhetschefen inte ett tillräckligt svar på sökandens första begäran om bistånd. Sökanden har i detta avseende gjort gällande att ingen, vid den tidpunkt då talan väcktes, med säkerhet kände till enhetschefens yrkesställning inom ECDC, vare sig enhetschefens tjänst eller, mer specifikt, villkoren för hur enhetschefen hade sagt upp sig. Under dessa omständigheter kunde han förtala sökanden under uppsägningstiden, såsom sökanden påtalade i sin andra begäran om bistånd.

91 ECDC har genmält att enhetschefens uppträdande inte förringats i det första angripna beslutet. ECDC har aldrig ansett att de påstådda omständigheterna inte utgör ”fullständig” mobbning i den mening som avses i artikel 12a i tjänsteföreskrifterna. Det har inte heller saknats påföljder, eftersom ECDC helt och hållet har bifallit sökandens första begäran om bistånd.

92 ECDC har som svar på en fråga från tribunalen under förhandlingen förklarat att de personer som var inblandade i de akter som enhetschefen övervakade hade informerats om att enhetschefen sagt upp sig och om att han skulle lämna ECDC efter uppsägningstiden. En skrivelse sändes även till ECDC:s ledningskommitté, som består av företrädare för samtliga medlemsstater, i vilken det anges att mobbning förekommit samt de omständigheter under vilka enhetschefen lämnade tjänsten. Ledamöterna i denna kommitté informerades således om de exakta omständigheter som lett till att enhetschefen hade lämnat sin tjänst.

93 Syftet med en administrativ utredning är att fastställa de faktiska omständigheterna och vidta lämpliga åtgärder på grundval av fakta, både med avseende på det fall som är föremål för utredningen och mer allmänt för att iaktta principen om god förvaltningssed, i syfte att undvika att en sådan situation uppkommer på nytt i framtiden (se dom av den 13 juli 2018, Curto/parlamentet, T-275/17, EU:T:2018:479, punkt 59 och där angiven rättspraxis).

94 När anställningsmyndigheten eller tillsättningsmyndigheten, som svar på en ansökan om bistånd på grund av påstådda omständigheter avseende mobbning, anser sig ha fått indicier av sådan art att den anser att en administrativ utredning måste inledas, måste denna utredning verkligen fullföljas, så att administrationen, med ledning från utredningsrapportens slutsatser, slutligt kan ta ställning i frågan, med den följden att den antingen beslutar att avskriva ansökan om bistånd eller, när påståendena om de faktiska omständigheterna visar sig stämma och dessa omständigheter omfattas av tillämpningsområdet för artikel 12a i tjänsteföreskrifterna, exempelvis inleda ett disciplinförfarande för att i förekommande fall vidta disciplinåtgärder mot den påstådde mobbaren (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 april 2017, HF/parlamentet, T-570/16, EU:T:2017:283, punkterna 56 och 57 och där angiven rättspraxis).

95 Att institutionen vid utredningens slut fastställer de faktiska omständigheterna är av avgörande betydelse för den person som anser sig vara utsatt för mobbning. Mobbning skadar, i de fall den fastställs, självkänslan, värdigheten och den fysiska eller psykiska integriteten hos den person som utsätts. Såsom det har erinrats om i punkt 66 ovan kan erkännandet av mobbning efter den administrativa utredningen i sig ha en positiv inverkan på den terapeutiska rehabiliteringen hos den som utsatts. Det kan dessutom användas av vederbörande för en eventuell talan vid nationell domstol. Av detta följer att den administrativa utredningen ska föranleda tillsättningsmyndigheten eller anställningsmyndigheten att slutgiltigt ta ställning till huruvida det förekommit mobbning i den mening som avses i artikel 12a i tjänsteföreskrifterna.

96 I förevarande fall underrättade direktören sökanden om utredarens slutsats att hans klagomål kunde bifallas, dock utan att överlämna utredningsrapporten till honom, trots upprepade förfrågningar. I motsats till vad ECDC har gjort gällande är dessutom direktörens påståenden i det första angripna beslutet mycket allmänt hållna och tvetydiga. Efter att ha erinrat om utredarens slutsats konstaterade hon nämligen, på grundval av utredningsrapporten, att det fanns ”viss mobbning”, samtidigt som hon förklarade att ”rapporten inne[höll] några sakfel”. Direktören tillade att ”det sätt på vilket [enhetschefen] behandlade [vissa] svårigheter och [enhetschefens] sätt att driva verksamheten [hade] orsakat personalen onödig stress och oro”, dock med ”beaktande av att … i sin roll … var tvungen att agera i vissa frågor”. Som svar på klagomålet medgav direktören att enhetschefens beteende var ”allvarligt”, men förklarade inte detta närmare.

97 Den beskrivning av omständigheterna som formulerats på detta sätt efter en utredning som genomförts som svar på en begäran om bistånd som getts in enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna uppfyller inte kraven som ställs enligt denna bestämmelse, såsom beskrivits i punkterna 64-66 och 94 ovan. I sitt svar på den första begäran om bistånd har direktören nämligen inte tillräckligt väl fastställt de faktiska omständigheterna och inte tagit ställning på ett definitivt och otvetydigt sätt med avseende på huruvida mobbning förekommit. I synnerhet är erkännandet av att ”viss” mobbning föreligger, tillsammans med överväganden som förefaller ifrågasätta analysen i utredningsrapporten enligt vilken den första begäran om bistånd kunde bifallas, inte tillräckligt tydligt.

98 ECDC informerade inte heller sökanden på ett tydligt sätt om de följder utredningsrapporten skulle få, särskilt vad gäller de ”lämpliga åtgärder” som planerats före det att enhetschefen sade upp sig och hur denna uppsägning beviljades, trots att sökanden borde ha getts dessa uppgifter, eftersom det ingick i handläggningen av begäran om bistånd (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 3 oktober 2019, DQ m.fl./parlamentet, T-730/18, EU:T:2019:725, punkt 108).

99 Det var nämligen först efter ECDC:s svar på tribunalens processledningsåtgärd som sökanden informerades om att den planerade åtgärden var uppsägning av enhetschefens anställningsavtal på grundval av artikel 47 c i) i anställningsvillkoren. Underlåtenheten att lämna ut denna information och enbart omnämnandet av enhetschefens frivilliga uppsägning kunde få sökanden och all personal vid ECDC att tro att enhetschefen i viss mån inte fick någon påföljd.

100 I enlighet med den rättspraxis som det erinrats om i punkt 64 ovan innebär biståndsskyldigheten en skyldighet att, när det rör sig om en händelse som är oförenlig med tjänstens ordning och lugn, handla med den snabbhet och omsorg som krävs. Syftet med den biståndsskyldighet som avses i artikel 24 i tjänsteföreskrifterna är nämligen att ge tjänstemän och anställda i aktiv tjänst skydd nu och för framtiden, så att de i tjänstens allmänna intresse kan utföra sina uppgifter på bästa sätt (dom av den 13 juli 2018, Curto/parlamentet, T-275/17, EU:T:2018:479, punkt 57). Det ska i detta hänseende erinras om att en administrativ utredning som inleds med anledning av en begäran om

bistånd på grund av mobbning till syvende och sist gör det möjligt att återställa arbetsförhållanden som överensstämmer med tjänstens intresse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 oktober 2019, DQ m.fl./parlamentet, T-730/18, EU:T:2019:725, punkt 84). Utredningen uppfyller även ett mål av allmänintresse, nämligen att identifiera eventuell mobbning som kränker människors värdighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 april 2019, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, punkt 66).

101 I förevarande fall har ECDC underlåtit att i det första angripna beslutet informera sökanden om de villkor enligt vilka enhetschefens uppsägning hade godkänts, trots att denna skyldighet följer av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. I synnerhet förklarade inte direktören att hon hade för avsikt att säga upp enhetschefens anställningsavtal efter att ha läst utredningsrapporten och att hon hade godkänt hans uppsägning i tjänstens intresse, genom att tillsammans med honom fastställa särskilda villkor för genomförandet av hans arbete under uppsägningstiden, vilka syftade till att återställa lugnet vid enheten. Det framgår av de preciseringar som ECDC gjort under förhandlingen att dessa uppgifter lämnades till medlemmarna i ledningskommittén, men inte till sökanden eller till andra personer som arbetade tillsammans med enhetschefen, trots att öppenhet i detta avseende hade kunnat lugna sökanden efter hans första begäran om bistånd, återställa lugnet i arbetsmiljön och därmed bidra till att enheten fungerade väl.

102 Härav följer att sökandens talan ska bifallas såvitt avser de anmärkningar som i huvudsak avser åsidosättande av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, eftersom de faktiska omständigheterna inte identifierades på ett tillräckligt sätt och att det saknades beskrivning av de åtgärder som vidtagits gentemot enhetschefen.

ii) Åsidosättande av artiklarna 24 och 86 i tjänsteföreskrifterna på grund av att enhetschefens uppsägning godkändes och att något disciplinärt förfarande inte inleddes

103 Sökanden har gjort gällande att enhetschefens uppsägning inte utgjorde ett giltigt skäl för att inte vidta någon annan åtgärd med hänsyn till utredningens resultat och särskilt att inte inleda ett disciplinärt förfarande enligt artikel 86 i tjänsteföreskrifterna, med iakttagande av ECDC:s interna bestämmelser. Ett beslut om frivillig uppsägning från tjänsten skiljer sig avsevärt från att ett anställningsavtal upphör av disciplinära skäl, i förekommande fall utan uppsägningstid och med minskning av pensionsrättigheterna. I det första angripna beslutet medgav direktören att hon planerade att vidta ”lämpliga åtgärder”, vilket bekräftar att situationen fordrade lämpliga påföljder, utan något utrymme för skönsmässig bedömning i detta avseende. Vid förhandlingen har sökanden tillagt att tjänstens lugn inte garanterades genom de vidtagna åtgärderna, vilket framgår av den begäran om bistånd som enhetschefen ingav den 29 maj 2018, i vilken det gjordes gällande att sökanden hade misskrediterat enhetschefen.

104 ECDC har genmält att syftet med biståndet inte är att ålägga påföljder, utan att fastställa de faktiska omständigheterna och att förebygga andra svårigheter, och att detta syfte har uppnåtts i förevarande fall. Vid en läsning av artikel 3.1 b i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna framgår det att det inte finns någon rättslig skyldighet för ECDC att inleda ett disciplinärt förfarande, eftersom enhetschefen hade sagt upp sig under tiden.

105 Tribunalen konstaterar, i likhet med ECDC, att varken artikel 86 i tjänsteföreskrifterna eller artikel 3 i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna kräver att ett disciplinärt förfarande inleds om det konstateras att en tjänsteman eller anställd har åsidosatt sina skyldigheter.

106 ECDC:s interna arbetsregel nr 33 om förebyggande av sexuella trakasserier och mobbning, och ECDC:s interna arbetsregel nr 29 om genomförande av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden, innebär inte heller något krav på att ett disciplinärt förfarande ska inledas. Såsom sökanden har anfört erinras det visserligen i punkt 3 i ECDC:s interna arbetsregel nr 33 om den allmänna principen att ”[ECDC] anser att alla beteenden som fastställts som mobbning eller sexuella trakasserier är oacceptabla och ska beivras”. I punkt 7.3 i samma interna arbetsregel, som särskilt reglerar det formella förfarande som är tillämpligt vid påstådd mobbning, anges emellertid att ”[o]m det i [utrednings]rapporten rekommenderas att ett disciplinärt förfarande ska inledas får [tillsättningsmyndigheten], efter att ha hört [den berörda personen], besluta att inleda ett disciplinärt förfarande och att vidta de sanktionsåtgärder som följer därav, beroende på om det begångna felet bekräftas”.

107 Enligt rättspraxis har administrationen, när det gäller de åtgärder som bör vidtas i en situation som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, som omfattas av unionsdomstolarnas prövningsrätt, i valet av åtgärder och sätt för tillämpning av denna bestämmelse (dom av den 13 juli 2018, SQ/EIB, T-377/17, EU:T:2018:478, punkt 135).

108 När det föreligger ett fel som kan motivera uppsägning av en tillfälligt anställd är anställningsmyndigheten, med hänsyn till detta stora utrymme för skönsmässig bedömning, inte skyldig att inleda ett disciplinärt förfarande mot den anställde i stället för att använda sig av den möjlighet till ensidig uppsägning av avtalet som föreskrivs i artikel 47 c i anställningsvillkoren. Såsom föreskrivs i artikel 49.1 i anställningsvillkoren är det endast om anställningsmyndigheten har för avsikt att avskeda en tillfälligt anställd, utan uppsägningstid, vid ett allvarligt åsidosättande av de skyldigheter som åligger vederbörande, som det disciplinära förfarande som föreskrivs i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna, vilket är analogt tillämpligt på tillfälligt anställda, ska inledas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 oktober 2013, Gomes Moreira/ECDC, F-80/11, EU:F:2013:159, punkt 49 och där angiven rättspraxis).

109 Såsom framgår av det första angripna beslutet översände direktören den slutliga versionen av utredningsrapporten till enhetschefen under april 2018, efter det att han hade återvänt från sin sjukledighet, och gav honom tillfälle att yttra sig över rapporten. ECDC förklarade inom ramen för förfarandet vid tribunalen att direktören, i enlighet med enhetschefens rätt att yttra sig, den 15 maj 2018 under ett möte hade underrättat ECDC om att direktören hade för avsikt att säga upp anställningsavtalet med stöd av artikel 47 c i) i anställningsvillkoren. Efter detta möte sade enhetschefen omedelbart upp sig. Såsom framgår av beslutet att avslå klagomålet godtogs denna uppsägning av direktören den 16 maj 2018 i tjänstens intresse.

110 I den skrivelse av den 16 maj 2018, innehållande enhetschefens godkännande av enhetschefens uppsägning, som ingavs av ECDC på tribunalens begäran, bekräftas de omständigheter under vilka denna uppsägning godkändes. Det framgår av denna skrivelse att ECDC, efter att ha tagit del av de ”allvarliga påståenden som lagts fram”, ansåg att det inte längre var möjligt att samarbeta med enhetschefen. Under dessa omständigheter var direktörens avsikt, som enhetschefen hade underrättats om dagen före, att säga upp hans anställningsavtal med stöd av artikel 47 c i) i anställningsvillkoren. Direktören konstaterade emellertid i huvudsak att enhetschefen hade sagt upp sig omedelbart efter mötet den 15 maj 2018, vilket i praktiken innebar att hans sista anställningsdag, på grund av denna uppsägning, med iakttagande av uppsägningstiden, skulle ske före den dag då anställningsavtalet faktiskt upphörde, vilken skulle ha fastställts om han hade blivit uppsagd. Enhetschefens begäran om uppsägning godkändes således i tjänstens intresse. I nämnda skrivelse angavs även under vilka villkor enhetschefen

skulle utföra sitt arbete under uppsägningstiden, vilka han hade samtyckt till, det vill säga att han skulle arbeta hemifrån med de uppgifter som direktören hade tilldelat honom. Slutligen erinrade direktören enhetschefen om att han under uppsägningstiden måste iaktta de skyldigheter som föreskrivs i artikel 11 i tjänsteföreskrifterna.

111 Av det ovan anförda följer att enhetschefens frivilliga uppsägning är en följd av de åtgärder som ECDC vidtog till följd av den administrativa utredning som inletts med anledning av den första begäran om bistånd. Detta bekräftas av enhetschefens uppsägningsskrivelse av den 15 maj 2018, vilken inte motiveras av personliga skäl, utan hänvisar till ”tjänstens intresse”. Det ska även påpekas att han lämnade sin tjänst, i lönegrad AD 12, en och en halv månad innan han uppnådde pensionsåldern och flera år innan han uppnådde lagstadgad pensionsålder i maj 2021, vilket medförde att uppsägningen ledde till att hans pensionsrättigheter minskade. Eftersom han under uppsägningstiden arbetade direkt med direktören till följd av det beslut som fattats av henne om detta, förlorade enhetschefen det chefsbidrag som han haft i egenskap av enhetschef. Denna uppsägning medförde följaktligen vissa negativa ekonomiska konsekvenser för honom. Slutligen gjorde de särskilda förhållanden under vilka enhetschefen utförde sitt arbete under denna period det möjligt att undvika att sökanden hade kontakt med honom under arbetet.

112 Direktören hade visserligen kunnat besluta att säga upp enhetschefens anställningsavtal i stället för att godkänna att han själv sade upp sig. Detta hade emellertid försenat enhetschefens faktiska avgång från tjänsten, eftersom det därvid skulle ha krävts ett vederbörligen motiverat beslut (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 september 2013, L/parlamentet, T-317/10, EU:T:2013:413, punkt 60 och där angiven rättspraxis). Enhetschefen hade för övrigt kunnat bestrida ett sådant beslut om uppsägning.

113 Direktören hade även kunnat inleda ett disciplinärt förfarande mot enhetschefen. Såsom ECDC har understrukit tar emellertid ett sådant förfarande en viss tid. De omständigheter som sökanden har påtalat hade inte heller nödvändigtvis lett till att enhetschefen sades upp som en disciplinär åtgärd, vilket är den strängaste sanktionsåtgärden. Sökanden har dessutom bortsett från den omständigheten att uppsägningen åtföljdes av åtgärder som syftade till att undvika att enhetschefen ingick i samma hierarki som honom, och att säkerställa tjänstens lugn under uppsägningstiden. Enhetschefen gick nämligen med på att arbeta från hemmet under denna period genom att utföra arbetsuppgifter som direkt anförtrotts honom av direktören. Den omständigheten att enhetschefen själv ingav en begäran om bistånd två veckor efter antagandet av det första angripna beslutet visar inte, i motsats till vad sökanden har påstått, att det var nödvändigt att inleda ett disciplinärt förfarande i stället för att direktören godtog hans uppsägning. Enhetschefen hade nämligen även kunnat framställa en sådan begäran för det fall detta förfarande hade inletts.

114 Mot bakgrund av det ovan anförda har det inte visats att direktören gjorde en uppenbart oriktig bedömning när det gäller den omständigheten att hon godkände enhetschefens uppsägning i stället för att säga upp hans anställningsavtal eller inleda ett disciplinärt förfarande mot honom. Det första angripna beslutet strider således inte i detta avseende mot artiklarna 24 och 86 i tjänsteföreskrifterna.

115 Såsom angetts ovan i punkterna 97 och 98 strider det första angripna beslutet däremot mot artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, eftersom ECDC inte i tillräcklig utsträckning fastställde de faktiska omständigheterna till följd av utredningsrapporten, inte på grundval av utredningsrapporten intog en definitiv och otvetydig ståndpunkt vad gäller förekomsten av mobbning i den mening som avses i artikel 12a.3 i tjänsteföreskrifterna och inte informerade

sökanden om vilka åtgärder som hade vidtagits med anledning av sökandens första begäran om bistånd, och i synnerhet att inte informera honom om direktörens ursprungliga avsikt att säga upp enhetschefen, innan enhetschefen sade upp sig, och de villkor på vilka denna uppsägning godtogs, inbegripet hur arbetet skulle utföras under uppsägningstiden.

116 Mot bakgrund av det ovan anförda ska talan delvis bifallas såvitt avser den tredje grund som åberopats till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet, såsom detta kompletterats genom beslutet att avslå klagomålet, eftersom artikel 24 i tjänsteföreskrifterna har åsidosatts vad gäller de aspekter som nämns i punkterna 102 och 115 ovan.

2) Den första grunden: Åsidosättande av rätten att yttra sig

117 Sökanden har gjort gällande att han hördes av utredaren, men att han inte hördes av direktören innan det första angripna beslutet antogs, vilket strider mot artikel 41.2 a i stadgan om de grundläggande rättigheterna, såsom den tolkats i rättspraxis. Sökanden har anfört att han inte kunde yttra sig vare sig över slutsatserna i utredningsrapporten, som han inte fick tillgång till innan det angripna beslutet antogs, eller över de övriga omständigheter som hade beaktats av direktören. Sökanden har förklarat att det första angripna beslutet går honom emot och att han inte, innan beslutet antogs, informerats om innehållet i beslutet eller om vad i tjänstens intresse som motiverade att ECDC godkände enhetschefens uppsägning i stället för att inleda ett disciplinärt förfarande.

118 ECDC har genmält att den person som berörs av utredningen och sökanden inte åtnjuter samma rättigheter vid genomförandet av utredningen, vilket motiverar att sökanden inte fick tillgång till utredningsrapporten. Sökanden beviljades emellertid en möjlighet att delvis ta del av utredningsrapporten den 12 september 2018, med beaktande av privatlivet och integriteten för de personer som nämndes i rapporten, vilket ombudsmannen bekräftade i sitt beslut av den 6 juni 2019. Sökanden hördes dessutom av utredaren vid två tillfällen. Enligt ECDC garanteras rätten att yttra sig enligt artikel 41.2 a i stadgan om de grundläggande rättigheterna när den individuella åtgärden påverkar personen negativt, vilket inte är fallet här. ECDC har tillagt att även om sökanden hade beretts tillfälle att yttra sig, skulle resultatet under alla omständigheter ha varit detsamma, eftersom ECDC beviljade hans första begäran om bistånd.

119 Som svar på det sistnämnda argumentet har sökanden i repliken upprepat sitt påstående att hans första begäran om bistånd inte bifölls genom det första angripna beslutet.

120 Tribunalen erinrar om att en person som med stöd av artiklarna 12a och 24 i tjänsteföreskrifterna har ingett en ansökan om bistånd på grund av påstådd mobbning har rätt att yttra sig över de omständigheter som rör honom eller henne, i enlighet med principen om god förvaltning (se dom av den 4 juni 2020, SEAE/De Loecker, C-187/19, EU:C:2020:444, punkt 66 och där angiven rättspraxis).

121 I artikel 41.2 a i stadgan om de grundläggande rättigheterna föreskrivs nämligen att rätten till god förvaltning bland annat innebär att var och en har rätt att bli hörd innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom eller henne negativt vidtas mot honom eller henne.

122 Rätten att yttra sig innebär att var och en garanteras en möjlighet att på ett meningsfullt och effektivt sätt framföra sin ståndpunkt under det administrativa förfarandet och innan ett beslut fattas som kan påverka hans eller hennes intressen på ett ogynnsamt sätt (se dom av den 4 juni 2020, SEAE/De Loecker, C-187/19, EU:C:2020:444, punkt 68 och där angiven rättspraxis).

123 Rätten att yttra sig har dubbla syften. Den tjänar dels till att utreda ärendet och fastställa de faktiska omständigheterna på ett så precist och korrekt sätt som möjligt, dels till att säkerställa ett effektivt skydd för den berörde. Rätten att yttra sig syftar särskilt till att säkerställa att varje beslut som går någon emot fattas med kännedom om alla omständigheter och har bland annat till ändamål att den behöriga myndigheten ska kunna rätta till fel eller att den berörda personen ska kunna göra gällande uppgifter angående sin personliga situation, som ger stöd för att beslutet ska fattas eller att det inte ska fattas, eller att det ska ges ett visst innehåll (se dom av den 4 juni 2020, SEAE/De Loecker, C-187/19, EU:C:2020:444, punkt 69 och där angiven rättspraxis).

124 Den som ingett en ansökan om bistånd och som gör gällande att det förekommit mobbning har huvudsakligen till uppgift att samarbeta vid genomförandet av den administrativa utredningen för att fastställa de faktiska omständigheterna (se dom av den 13 december 2018, CH/parlamentet, T-83/18, EU:T:2018:935, punkt 71 och där angiven rättspraxis).

125 När administrationen med anledning av en begäran om bistånd finner att de omständigheter som har åberopats till stöd för begäran är ogrundade och att det påtalade beteendet således inte utgör mobbning, i den mening som avses i artikel 12a i tjänsteföreskrifterna, utgör detta ett beslut som går den som har framställt begäran om bistånd emot och påverkar personen negativt i den mening som avses i artikel 41.2 a i stadgan om de grundläggande rättigheterna (se dom av den 13 december 2018, CH/parlamentet, T-83/18, EU:T:2018:935, punkt 78 och där angiven rättspraxis).

126 Vid avslag på en begäran om bistånd, om anställningsmyndigheten beslutar att ta hjälp av en utredare som myndigheten ger i uppgift att genomföra en administrativ utredning och om den, i beslutet rörande begäran om bistånd, beaktar det yttrande som således har avgetts av utredaren, ska detta yttrande, som kan upprättas i en icke konfidentiell form som tar hänsyn till den anonymitet som vittnena har getts, med tillämpning av rätten för den som ingett ansökan om bistånd att yttra sig, i princip delges den sistnämnda, även om de interna reglerna inte föreskriver detta (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 13 december 2018, CH/parlamentet, T-83/18, EU:T:2018:935, punkt 85).

127 Det ska slutligen erinras om att för att ett åsidosättande av rätten att yttra sig ska kunna leda till ogiltigförklaring av ett beslut, är det nödvändigt att pröva huruvida förfarandet hade kunnat leda till ett annat resultat om nämnda rättighet inte hade åsidosatts. Bedömningen av denna fråga ska göras med hänsyn till de särskilda faktiska och rättsliga omständigheterna i varje enskilt fall (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juni 2020, kommissionen/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkterna 105 och 107 och där angiven rättspraxis).

128 I förevarande fall avslutades inte det administrativa förfarande som direktören inledde den 28 september 2017 genom det första angripna beslutet, på grund av att sökanden inte utsatts för mobbning i den mening som avses i artikel 12a.3 i tjänsteföreskrifterna. Direktören medgav nämligen att ”viss” mobbning förekommit från enhetschefens sida. Det första angripna beslutet är således inte ett beslut om avslag på en begäran om bistånd liknande dem som prövats i den rättspraxis som erinras om i punkterna 125 och 126 ovan.

129 Dock utgör detta beslut inte desto mindre en rättsakt som går sökanden emot och som berör honom negativt i den mening som avses i artikel 41.2 a i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

130 Det första angripna beslutet instämmer nämligen inte helt i slutsatserna i utredningsrapporten avseende sökandens första begäran om bistånd. Direktören konstaterar att det förekommer ”vissa sakfel” i nämnda rapport. Trots att utredaren hade dragit slutsatsen att sökandens begäran om bistånd var välgrundad, drog direktören vidare endast slutsatsen att det förelåg ”viss” mobbning. Vid förhandlingen förklarade ECDC att tillägget av ordet ”viss” förklarades av att det förelåg sådana sakfel, vilka visserligen inte var av någon större betydelse men som ändå skulle beaktas. Såsom har angetts i punkterna 96 och 97 ovan uppfyller inte detta sätt att kvalificera de påtalade omständigheterna de krav som uppställs i artikel 24 i tjänsteföreskrifterna.

131 Direktören åsidosatte sökandens rätt att yttra sig genom att inte, innan det första angripna beslutet antogs, ta ställning till de ”sakfel” som utredningsrapporten innehöll och alla andra omständigheter som föranledde direktören att inte helt ansluta sig till slutsatserna i nämnda rapport.

132 Om denna oegentlighet inte hade förelegat, skulle förfarandet ha kunnat leda till ett annat resultat. I synnerhet hade sökanden kunnat övertyga direktören om att det var möjligt att göra en annan bedömning av de faktiska omständigheterna, så att direktören, i likhet med utredaren, fullt ut hade kunnat erkänna att sökanden utsatts för mobbning.

133 Däremot var direktören, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, inte skyldig att låta honom yttra sig över de skäl som hade samband med tjänstens intresse och som ledde till att direktören godkände enhetschefens uppsägning i stället för att säga upp enhetschefens anställningsavtal eller inleda ett disciplinärt förfarande. De beslut som antogs avseende enhetschefen fattades nämligen inte gentemot sökanden, i den mening som avses i artikel 41.2 a i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

134 Av det ovan anförda följer att talan delvis ska bifallas såvitt avser den första grunden avseende åsidosättande av rätten att yttra sig.

3) Den andra grunden: Åsidosättande av motiveringsskyldigheten

135 Sökanden har gjort gällande att underlåtenheten att lämna ut utredningsrapporten, i dess fullständiga eller icke konfidentiella lydelse, utgör ett åsidosättande av motiveringsskyldigheten avseende det första angripna beslutet, eftersom detta beslut grundar sig på denna rapport. Sökanden har förklarat att han inte känner till vilka personer utredaren tillfrågade och vilka sakfel i utredningsrapporten som nämndes i det första angripna beslutet. Konstaterandet i detta beslut att ”[e]nhetschefens sätt att driva verksamheten har orsakat onödig stress och oro för personalen” uppfyller inte motiveringsskyldigheten. Beslutet gör det inte heller möjligt att förstå skälen till att ECDC godkände enhetschefens uppsägning, med bibehållande av samtliga ekonomiska rättigheter under och efter uppsägningstiden på tio månader, i stället för att inte godkänna uppsägningen och istället inleda ett disciplinärt förfarande mot enhetschefen.

136 ECDC har understrukit att artikel 25 andra stycket i tjänsteföreskrifterna endast innebär en skyldighet att motivera beslut som går någon emot, vilket inte är fallet här, eftersom den första begäran om bistånd har bifallits. Under alla omständigheter underrättades sökanden i vederbörlig ordning genom det angripna beslutet om skälen till att ECDC antog beslutet. Dessutom kunde utredningsrapporten, bland annat i syfte att skydda vittnenas sekretess, inte lämnas ut i befintligt skick, i synnerhet som sökanden inte var föremålet för utredningen. Detta bekräftades av ombudsmannen i beslutet av den 6 juni 2019. Slutligen hade sökanden redan kännedom om förteckningen över de personer som hade hörts.

137 Såsom framgår av punkt 76 ovan utgör det första angripna beslutet en rättsakt som går någon emot. Den ska således vara tillräckligt motiverad i enlighet med artikel 25 andra stycket i tjänsteföreskrifterna, som endast är en upprepning av den allmänna skyldighet som föreskrivs i artikel 296 FEUF.

138 Skyldigheten att motivera ett beslut som går någon emot har dels till syfte att ge den som berörs därav tillräckliga upplysningar för att denne ska kunna bedöma om beslutet är välgrundat eller om det är behäftat med ett fel som medför att dess lagenlighet kan bestridas, dels till syfte att göra det möjligt för unionsdomstolarna att pröva det angripna beslutets lagenlighet. Motiveringsskyldighetens omfattning bör bedömas från fall till fall, inte enbart med hänsyn till det angripna beslutet utan även mot bakgrund av de konkreta faktiska omständigheter som ligger till grund för beslutet (se dom av den 25 oktober 2007, Lo Giudice/kommissionen, T-154/05, EU:T:2007:322, punkterna 160 och 161 och där angiven rättspraxis).

139 Även om rättspraxis tillåter en motivering i form av en hänvisning till en rapport eller ett yttrande som självt innehåller en motivering, krävs det emellertid att denna rapport eller detta yttrande faktiskt överlämnas till den berörda personen tillsammans med den rättsakt som går vederbörande emot (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juli 2013, Tzirani/kommissionen, F-46/11, EU:F:2013:115, punkt 152 och där angiven rättspraxis).

140 Administrationen kan avhjälpa en otillräcklig motivering, men inte en fullständig avsaknad av motivering, genom en lämplig motivering som anges i svaret på klagomålet, eller genom kompletterande preciseringar som lämnas under handläggningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 mars 2010, Doktor/rådet, T-248/08 P, EU:T:2010:57, punkt 93 och där angiven rättspraxis).

141 I det särskilda sammanhang där en utredning har inletts på grundval av en begäran om bistånd enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna i syfte att fastställa om den mobbning som en anställd anser sig ha utsatts för faktiskt har förekommit, måste det dock beaktas att institutionerna är skyldiga att med den snabbhet och omsorg som krävs för att hantera en så allvarlig situation ge ett svar till den tjänsteman som lämnat in ansökan om bistånd. I ett sådant sammanhang ska den motiveringsskyldighet som föreskrivs i artikel 25 andra stycket i tjänsteföreskrifterna således tolkas restriktivt, vilket innebär att ett beslut som i detta sammanhang endast innehåller en början till motivering, vilket tvingar den berörde att inge ett klagomål för att erhålla en motivering av beslutet som går honom eller henne emot vilken uppfyller kraven i nämnda bestämmelse, inte uppfyller kraven i denna bestämmelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juli 2013, Tzirani/kommissionen, F-46/11, EU:F:2013:115, punkterna 164 och 165 och där angiven rättspraxis).

142 Detta hindrar emellertid inte att institutionerna har möjlighet att i beslutet att avslå klagomålet infoga preciseringar av administrationens motivering, eller att tribunalen beaktar dessa preciseringar vid prövningen av de grunder genom vilken beslutets laglighet har bestritts (se dom av den 11 juli 2013, Tzirani/kommissionen, F-46/11, EU:F:2013:115, punkt 167 och där angiven rättspraxis).

143 När det gäller motiveringen av det första angripna beslutet ska det påpekas att detta beslut inte uttryckligen tar upp någon av de situationer som sökanden har nämnt i sin första begäran om bistånd, som endast hänvisar till de faktiska omständigheter som beskrivs i utredningsrapporten, vilken sökanden inte vid den tidpunkten hade fått tillgång till, och till ”uppgifter som [direktören] [hade] tillgång till”, utan att närmare förklara dessa. I nämnda beslut framhålls även att det

förekommer ”sakfel” i utredningsrapporten, utan att de beskrivs, och till ”frågor” eller ”svårigheter” beträffande vilka enhetschefen ”borde agera”, återigen utan att dessa förklaras. Slutligen har direktören, utan att förklara detta, angett att hon avsåg att vidta ”lämpliga åtgärder”, vilka inte hade vidtagits på grund av enhetschefens uppsägning. I beslutet att avslå klagomålet lämnade inte direktören någon ytterligare motivering avseende dessa aspekter.

144 Härav följer att det första angripna beslutet, såsom det kompletterats genom beslutet att avslå klagomålet, inte är motiverat vad gäller vissa väsentliga aspekter som anges i punkt 143 ovan, vilket innebar att sökanden inte kunde bestrida att dessa aspekter var välgrundade.

145 Under dessa omständigheter ska talan bifallas såvitt avser den andra grunden. De förtydliganden som ECDC kan ha framlagt vid tribunalen kan inte avhjälpa denna bristande motivering.

d) Slutsats avseende yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet

146 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen att det första angripna beslutet, såsom det kompletterats genom beslutet att avslå klagomålet, har antagits i strid med artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, sökandens rätt att yttra sig och motiveringsskyldigheten.

2. Yrkandet om ogiltigförklaring av det andra angripna beslutet

147 Genom det andra angripna beslutet avslog ECDC den omtvistade ansökan om tillgång till handlingar vilken syftade till att ge tillgång till utredningsrapporten och samtliga handlingar på grundval av vilka direktören hade fattat det första angripna beslutet, inbegripet de handlingar på grundval av vilka hon ansåg att utredningsrapporten innehöll ”några sakfel” (se punkt 29 ovan).

148 I sin begäran av den 30 maj 2018 angav sökanden att han, i den mån det första angripna beslutet gick honom emot, borde ha fått tillgång till dessa handlingar i enlighet med artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, särskilt som han den 10 april 2018 var tvungen att lämna in den andra begäran om bistånd till följd av enhetschefens agerande under och efter utredningsrapportens upprättande.

149 I det andra angripna beslutet konstaterade direktören att sökandens intressen inte kunde påverkas av det första angripna beslutet, eftersom den första begäran om bistånd inte hade avslagits. Den andra begäran om bistånd kunde inte heller motivera tillgång till utredningsrapporten, eftersom det ännu inte hade fattats något beslut om denna begäran. Direktören angav även att sökanden hade beretts tillfälle att yttra sig under utredningen. Slutligen erinrade hon om att situationen för en person som har lämnat in en begäran om bistånd på grund av mobbning, enligt rättspraxis avseende räckvidden av rätten till försvar, inte kan jämställas med den situation som den person som avses med denna begäran befinner sig i och att de processuella rättigheter som den senare ska tillerkännas skiljer sig från de mer begränsade processuella rättigheter som den som begär om bistånd har under det administrativa förfarandet. Direktören underströk i detta avseende att rätten till tillgång till akten i ärendet, vilken grundar sig på stadgan om de grundläggande rättigheterna, till och med nekades parterna i fall då den behöriga myndigheten funnit att det inte förekommit mobbning.

150 I beslutet att avslå klagomålet tillade direktören att sökanden hade kunnat ta del av en icke konfidentiell version av utredningsrapporten den 12 september 2018 och att han hade fått tillgång till sina egna personuppgifter i denna rapport, i enlighet med artikel 13 i förordning

nr 45/2001. Direktören förklarade att fullständig tillgång till rapporten nekats sökanden på grund av sekretesskyddet för samtalen med vittnen och med enhetschefen själv, problemets känsliga karaktär och behovet av att bibehålla ECDC:s förmåga att genomföra utredningar.

151 Sökanden har åberopat en enda grund till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring av det andra angripna beslutet, såsom det kompletterats genom beslutet att avslå klagomålet. Denna grund avser åsidosättande av artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Vid förhandlingen återkallade sökanden den andra anmärkning som han, utan att utveckla, hade åberopat i ansökan och som avsåg ett åsidosättande av artikel 13 i förordning nr 45/2001.

152 Till stöd för sin enda grund har sökanden anfört att det första angripna beslutet, i motsats till vad som påståtts i det andra angripna beslutet, utgör en rättsakt som går honom emot, vilket ytterligare motiverar behovet av fullständig tillgång till utredningsrapporten. De undantag som föreskrivs i artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna och i artikel 20 i förordning nr 45/2001 kan inte längre göras gällande när utredningen har avslutats. Sökanden har dessutom understrukit att vissa vittnen godtagit att han skulle få tillgång till protokollet från deras förhör, vilket innebär att det undantag som föreskrivs i artikel 4.1 b i förordning nr 1049/2001 inte heller kan göras gällande mot honom. Det har inte heller visats att de intressen som ska skyddas konkret och faktiskt har skadats. Under dessa omständigheter är den mycket begränsade tillgången till den utredningsrapport som sökanden fick på plats den 12 september 2018 enligt honom inte densamma som vanlig tillgång i enlighet med artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Sökanden har slutligen förklarat att han inte delar ombudsmannens beslut av den 6 juni 2019, särskilt vad gäller analysen av skyddet för personuppgifter. Under förhandlingen tillade sökanden att vittnesmålen redan hade anonymiserats i den version av utredningsrapporten som hade överlämnats till direktören.

153 ECDC har genmält att de skäl som motiverade det andra angripna beslutet fortfarande är giltiga, eftersom det första angripna beslutet inte går någon emot. ECDC har understrukit att artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna innebär ett krav på att skydda legitima intressen av sekretess. Artikel 20 i förordning nr 45/2001 och artikel 8 i stadgan om de grundläggande rättigheterna gör det godtagbart att begränsa sökandens processuella rättigheter i detta avseende. Den omständigheten att utredningen är avslutad påverkar inte heller vare sig vittnenas eller enhetschefens intressen. Enhetschefen har för övrigt lämnat konkreta uppgifter som visar att ett utlämnande av uppgifterna i utredningsrapporten skulle kunna skada enhetschefens rättigheter. ECDC har dessutom gjort gällande att sökanden hade möjlighet att ta del av en icke konfidentiell version av nämnda rapport den 12 september 2018. Ombudsmannen bekräftade att ECDC hade lämnat en korrekt och tillräcklig motivering till avslaget på ansökan om fullständig tillgång till denna rapport. Slutligen har ECDC understrukit, vad gäller anonymiseringen av vittnesmålen i den utredningsrapport som lämnats till direktören, att anonymiseringen inte är tillräcklig, eftersom det på grund av ECDC:s storlek och vittnesmålens omfattning är lätt att identifiera vittnena vid läsningen av rapporten.

154 Tribunalen framhåller inledningsvis att ombudsmannens beslut av den 6 juni 2019 inte avser det andra angripna beslutet, utan den andra skrivelsen av den 20 juni 2018, som avses i punkt 32 ovan. Denna skrivelse skickades till sökanden som svar på en tidigare begäran om tillgång till utredningsrapporten, i den mån denna begäran grundades på förordningarna nr 1049/2001 och nr 45/2001. Ombudsmannen prövade således huruvida ECDC, mot bakgrund av dessa förordningar, på ett tillräckligt och korrekt sätt hade motiverat sitt beslut att vägra fullständig tillgång till utredningsrapporten, i syfte att skydda de berörda personernas privatliv och integritet. Ombudsmannen undersökte således inte huruvida dessa intressen motiverade att

sökanden endast gavs en begränsad tillgång till utredningsrapporten inom ramen för dennes utövande av sin rätt till tillgång till akten i ärendet, vilken garanteras i artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

155 Rätten till god förvaltning är stadfäst i artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och ingår bland de garantier som enligt unionens rättsordning gäller i administrativa förfaranden (se dom av den 19 september 2018, Selimovic/parlamentet, T-61/17, ej publicerad, EU:T:2018:565, punkt 67 och där angiven rättspraxis). I artikel 41.2 b i denna stadga föreskrivs att var och en ska ha tillgång till de akter som berör honom eller henne, med förbehåll för berättigade intressen vad avser sekretess, tystnadsplikt och affärshemlighet. Rätten att få tillgång till akten i ärendet innebär att den aktuella institutionen ska ge personen i fråga möjlighet att gå igenom samtliga handlingar i akten som kan vara relevanta för vederbörandes försvar (se dom av den 19 september 2018, Selimovic/parlamentet, T-61/17, ej publicerad, EU:T:2018:565, punkt 78 och där angiven rättspraxis).

156 Såsom konstaterats i punkt 129 ovan utgör det första angripna beslutet, i motsats till vad ECDC har hävdat, en rättsakt som går sökanden emot. Tribunalen ska således pröva huruvida de övriga skäl som har anförts av direktören i det andra angripna beslutet, vars motivering kompletterades genom beslutet att avslå klagomålet, motiverar att sökanden helt eller delvis nekas tillgång till de begärda handlingarna.

157 ECDC ingav, som svar på en åtgärd för processledning från tribunalen, den icke konfidentiella versionen av utredningsrapporten, vilken sökanden fick ta del av på plats den 12 september 2018.

158 Till följd av en åtgärd för bevisupptagning ingav ECDC även den konfidentiella versionen av utredningsrapporten, till vilken tillgång nekades i det andra angripna beslutet, samt de övriga handlingar som direktören hade beaktat vid antagandet av det första angripna beslutet. Dessa handlingar är i) sökandens första begäran om bistånd; ii) det kompletterande informationsformulär som sökanden skickade den 14 juli 2017; iii) ett e-postmeddelande av den 17 januari 2018 från enhetschefen till direktören, i vilket enhetschefen delgav direktören sina kommentarer till utkastet till utredningsrapport; iv) ett e-postmeddelande av den 27 juli 2018 från utredaren till direktören angående de sakfel som utredningsrapporten innehöll samt v) direktörens svar på detta e-postmeddelande av den 3 augusti 2018.

159 När det gäller utredningsrapporten framgår det av de handlingar som ECDC har ingett till tribunalen att denna rapport upprättades i enlighet med de kriterier som föreskrivs i artikel 4.8 i ECDC:s interna bestämmelse nr 29 om genomförande av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden. Enligt denna bestämmelse ska ”[r]apporten innehålla uppgifter om fakta och omständigheter i ärendet; den ska fastställa om regler och förfaranden som är tillämpliga på situationerna har följts och fastställa varje individuellt ansvar med hänsyn till försvårande eller förmildrande omständigheter”. I nämnda bestämmelse föreskrivs även att ”[k]opior av alla relevanta handlingar och protokoll från samtalen ska bifogas rapporten”. Enligt anvisningarna har rapporten strukturerats i sju icke numrerade avsnitt.

160 ECDC har som svar på en fråga från tribunalen under förhandlingen förklarat att de personuppgifter som fanns i utredningsrapporten och som delgavs sökanden genom den andra skrivelsen av den 20 juni 2018 på grundval av artikel 13 i förordning nr 45/2001 (se punkt 32 nedan) endast är de invändningar som sökanden själv framfört i sin första begäran om bistånd.

161 Det framgår av den icke konfidentiella version av utredningsrapporten som ingetts av ECDC och av de preciseringar som lämnats av ECDC att sökanden endast fick tillgång till de delar av rapporten där hans egna invändningar framgår och till de delar som innehåller allmänna överväganden om tillämpliga rättsregler och det sätt på vilket utredningen genomförts. Huvuddelen av rapporten har däremot helt bortredigerats. I synnerhet fick sökanden inte tillgång till de tre sista delarna i denna, vilka innehöll beskrivningen av de omständigheter som påtalats i de begäranden om bistånd som sökanden och en annan anställd vid ECDC ingett, mot bakgrund även av de insamlade vittnesmålen, däribland enhetschefens uttalanden (femte avsnittet), utredarens individuella slutsatser avseende varje begäran om bistånd (sjätte avsnittet) och slutligen dess allmänna slutsatser avseende utredningen (sjunde avsnittet).

162 Det har emellertid slagits fast att utlämnande av en kopia av de rapporter som upprättats efter den administrativa utredningen, i förekommande fall i en icke konfidentiell version, är nödvändigt med hänsyn till principen om god förvaltningssed som garanteras i artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna samt biståndsskyldigheten, enligt vilka den behöriga myndigheten ska underrätta de berörda om resultatet av deras begäran om bistånd, särskilt när det i rapporten, såsom i förevarande fall, medges att mobbning förekommit (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 oktober 2019, DQ m.fl./parlamentet, T-730/18, EU:T:2019:725, punkt 109).

163 Såsom ECDC har påpekat är rätten att få tillgång till handlingarna i ärendet emellertid inte absolut. Artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna garanterar denna rätt på två villkor. För det första avser en persons rätt till tillgång endast ”akter som berör honom eller henne”. För det andra ska tillgången säkerställas med förbehåll för ”berättigade intressen vad avser sekretess, tystnadsplikt och affärshemlighet”.

164 När det gäller betydelsen i förevarande fall av det första villkoret konstaterar tribunalen att utredningsrapporten inte endast avser sökandens första begäran om bistånd, utan även en annan biståndssökandes begäran om bistånd. Utredaren hänvisade i den sjätte och den sjunde delen av utredningsrapporten även till den personliga situationen för andra anställda i ECDC, i samband med ”försvårande omständigheter”.

165 När sökanden tillfrågades om detta vid förhandlingen uteslöt han inte att han kunde komma i åtnjutande av en rätt till tillgång till de delar av utredningsrapporten som rörde utomstående personers situation. Den rätt att få tillgång till akter som han åberopar med stöd av artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna garanterar emellertid endast tillgång till de akter som berör honom.

166 När det gäller det andra villkoret som nämns i punkt 163 ovan, avseende förbehåll för berättigade intressen vad avser sekretess, som även garanteras i artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna, har det slagits fast att i samband med anmälningar om mobbning måste dessutom, om inte särskilda omständigheter föreligger, sekretessen för de insamlade vittnesmålen garanteras, inbegripet under domstolsprocessen, eftersom en möjlighet att sekretessen hävs under domstolsförfarandet kan förhindra genomförandet av neutrala och objektiva utredningar där de medlemmar av personalen som kallats som vittnen samarbetar utan förbehåll (se dom av den 19 september 2018, Selimovic/parlamentet, T-61/17, ej publicerad, EU:T:2018:565, punkt 79 och där angiven rättspraxis).

167 I förevarande fall har ECDC emellertid inte endast redigerat bort de delar av utredningsrapporten som avser vittnesmålen, utan allt innehåll i utredarens analys, inbegripet dennes slutsatser angående sökandens första begäran om bistånd, vilket inte kan motiveras av skyddet för vittnenas berättigade intressen av sekretess och utredningens ändamålsenliga handläggning.

168 Utredaren hade dessutom redan vidtagit åtgärder för att säkerställa vittnenas anonymitet i utredningsrapporten. Framför allt gav utredaren alltid de personer som gått med på att höras möjlighet att underteckna protokollet från deras samtal. När det gäller de personer som valt att inte underteckna rapporten har de uppgifter som inhämtats från dem inte använts i rapporten på ett sätt som skulle ha gjort det möjligt att identifiera dem. Vad gäller de personer som gick med på att underteckna nämnda protokoll ersattes deras namn, tillsammans med deras förklaring i utredningsrapporten, av en kod. Även om denna anonymiseringsmetod, såsom ECDC har påstått, på grund av ECDC:s storlek inte ansetts tillräcklig för att skydda deras identitet, hade det varit tänkbart att lämna ut innehållet i deras vittnesmål i form av en sammanfattning eller att dölja vissa delar av innehållet i vittnesmålen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 juni 2020, HF/parlamentet, C-570/18, EU:C:2020:490, punkt 66 och där angiven rättspraxis). ECDC har emellertid inte övervägt att använda någon av dessa metoder.

169 När det gäller de övriga handlingar som avses i punkt 158 ovan, till vilka tillgång även nekats genom det andra angripna beslutet, ska det påpekas att den första begäran om bistånd och formuläret med kompletterande upplysningar upprättades av sökanden själv. När det gäller det e-postmeddelande som enhetschefen skickade till direktören den 17 januari 2018, borde direktören ha vidarebefordrat de icke konfidentiella delarna av detta e-postmeddelande till sökanden avseende de omständigheter som påtalades i hans första begäran om bistånd, med iakttagande av vittnenas sekretess. När det slutligen gäller e-postväxlingen mellan direktören och utredaren, konstaterar tribunalen att den ägde rum mellan den 27 juli och den 3 augusti 2018 och således ägde rum efter antagandet av det första angripna beslutet, vilket innebär att den inte omfattas av den omtvistade ansökan om tillgång till handlingar.

170 Av det ovan anförda följer att sökandens enda grund delvis är välgrundad.

171 Härav följer att det andra angripna beslutet, i dess kompletterade lydelse enligt beslutet om avslag på klagomålet, vad gäller beslutet att neka sökanden tillgång till de icke konfidentiella delarna av utredningsrapporten och enhetschefens e-postmeddelande av den 17 januari 2018 som berörde sökanden (se punkterna 164 och 169 ovan), ska ogiltigförklaras.

C. Yrkandet om skadestånd

172 Sökanden har yrkat att tribunalen ska förplikta ECDC att ersätta den ideella skada som sökanden anser sig ha lidit med ett belopp som i enlighet med rätt och billighet (*ex aequo et bono*) uppskattas till 40 000 euro.

173 Till stöd för detta yrkande har sökanden gjort gällande att den omständigheten att ECDC inte fullt ut erkänt sökandens ställning som drabbad och avsaknaden av disciplinåtgärder mot enhetschefen har orsakat honom ideell skada.

174 Sökanden har i detta avseende understrukit att han under en oavbruten period av fem år drabbades av en mycket hög spänningsnivå, vilket ledde till allvarliga hälsorisker som tagit sig uttryck i oro, problem med högt blodtryck och försämrat självförtroende. Den omständigheten att ECDC, inom ramen för det första angripna beslutet, beslutade att inte ålägga enhetschefen någon

disciplinåtgärd, och att direktören inte vidtog några skyddsåtgärder till följd av hans första begäran om bistånd, förstärkte sökandens känsla av att enhetschefens agerande skulle lämnas utan åtgärd.

175 Skadan förvärrades ytterligare av att direktören med alla medel försökt att inte ge honom tillgång till de nyckeluppgifter och väsentliga handlingar som hon lagt till grund för sin bedömning för att i det första angripna beslutet uttala sig om vad som skulle hända med hans första begäran om bistånd. Öppenhet och klarhet är emellertid nödvändigt för att försöka återställa förtroendet för att arbetsgivaren faktiskt sätter stopp för åsidosättanden av de rättigheter som följer av tjänsteföreskrifterna, även om det är personal i ledningen som gör sig skyldig till sådana åsidosättanden.

176 De fyra år som förflöt mellan det att enhetschefens agerande gentemot sökanden började och ingivandet av den första begäran om bistånd utgör en rimlig tidsfrist, med hänsyn till den tid som krävs för att få kännedom om situationen, hur utmattad sökanden var och den tidpunkt då hans anställningsavtal löpte ut år 2014. Sökanden har tillagt att han under alla omständigheter redan, personligen och genom personalkommittén, hade påtalat enhetschefens beteende för administrationen. Han slutade inte be om stöd under flera år men blev aldrig riktigt lyssnad på och än mindre förstådd.

177 ECDC har gjort gällande att ECDC, sedan sökandens första begäran om bistånd ingavs, har iakttagit sin omsorgsplikt och principen om god förvaltning genom att inleda den administrativa utredningen efter Olafs tillstånd, vidta skyddsåtgärder, erkänna mobbning och godkänna enhetschefens uppsägning i tjänstens intresse. Sökanden påtalade först den 2 juli 2018, inom ramen för sitt klagomål, att hans stress och oro var mycket omfattande. ECDC har gjort gällande att om ECDC tidigare hade fått kännedom om att sökanden hade blivit mobbad, skulle ECDC ha vidtagit lämpliga åtgärder, vilket ECDC gjorde redan efter det att den första begäran om bistånd hade lämnats in. ECDC har, vad gäller det datum då denna begäran om bistånd inlämnades, påpekat att ECDC inte har påstått att den aktuella frågan var preskriberad.

178 När det gäller frågan huruvida någon skada verkligen åsamkats sökanden har ECDC invänt att det inte har ingetts några bevis, eftersom det läkarintyg som bifogats ansökan enligt ECDC endast har ett mycket litet informationsvärde.

179 Slutligen har det inte heller visats att det föreligger ett orsakssamband mellan det påstådda felet och den ideella skadan.

180 Inledningsvis ska tribunalen tydliggöra omfattningen av sökandens skadeståndsyrkande.

181 Såsom anges i punkt 36 ovan ingav nämligen sökanden och andra anställda i ECDC den 11 oktober 2018 en annan ansökan om skadestånd med stöd av artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna. Inom ramen för denna gemensamma ansökan begärde sökanden ett belopp på 356 400 euro på grund av den ekonomiska och ideella skada som han lidit mellan åren 2012 och 2018, en period under vilken ECDC inte hade säkerställt en lämplig arbetsmiljö och dröjt med att reagera på enhetschefens beteende. Denna ansökan avslogs av direktören och blev föremål för ett klagomål och en talan vid tribunalen, vilken registrerades under målnummer T-864/19. Vid förhandlingen förklarade sökanden att det skadeståndsyrkande som framställts i förevarande mål skiljer sig från det yrkande som är föremål för prövning i mål T-864/19. Det saknas således anledning att pröva den skada som sökanden har åberopat till stöd för den senare talan.

182 Det framgår av ansökan att den ideella skada som sökanden har åberopat i förevarande mål följer av det första och det andra angripna beslutet. Sökanden har särskilt gjort gällande att det första angripna beslutet ledde till att utredningen avslutades, utan att hans ställning som drabbad fullt ut erkändes och utan att enhetschefen ålades någon disciplinåtgärd, eftersom enhetschefen hade sagt upp sig. Denna skada har förvärrats av vägran att ge tillgång till utredningsrapporten enligt det andra angripna beslutet.

183 Sökanden har följaktligen yrkat ersättning för den ideella skada som följer av de rättsstridigheter som påtalats inom ramen för den tredje grunden till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet och inom ramen för den enda grund som åberopats avseende det andra angripna beslutet.

184 Såsom följer av punkterna 116 och 170 ovan har talan delvis bifallits såvitt avser dessa grunder. Det har nämligen konstaterats att ECDC underlåtit att fastställa de faktiska omständigheterna fullständigt utifrån utredningsrapporten och underrätta sökanden om vilka åtgärder som skulle vidtas med anledning av hans första begäran om bistånd, vilket strider mot artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. Vidare var den begränsade tillgång som sökanden beviljades till utredningsrapporten inte förenlig med artikel 41.2 b i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

185 Enligt fast rättspraxis utgör ogiltigförklaring av en rättsstridig rättsakt i sig en lämplig och i princip tillräcklig ersättning för den ideella skada som rättsakten kan ha orsakat. Så är emellertid inte fallet om sökanden visar att han eller hon har lidit en ideell skada som är fristående från den rättsstridighet som har föranlett ogiltigförklaringen och som inte fullständigt kan gottgöras genom nämnda ogiltigförklaring (se dom av den 13 juli 2018, Curto/parlamentet, T-275/17, EU:T:2018:479, punkt 114 och där angiven rättspraxis).

186 Så är fallet, för det första, när den ogiltigförklarade rättsakten innehåller en uttrycklig negativ bedömning av sökandens förmågor som skulle kunna skada denne, för det andra, när den oegentlighet som har förekommit är särskilt allvarlig och, för det tredje, när ogiltigförklaringen saknar ändamålsenlig verkan och därför inte i sig kan utgöra en lämplig och tillräcklig gottgörelse för all ideell skada som den angripna rättsakten har orsakat (se dom av den 23 oktober 2012, Starck/kommissionen, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, punkt 128 och där angiven rättspraxis).

187 Enligt rättspraxis kan dessutom den ideella karaktären av den skada som sökanden påstår sig ha lidit inte omkullkasta den bevisbörda som åligger sökanden för att styrka förekomsten och omfattningen av skadan. Unionen är endast ansvarig om sökanden styrker att han eller hon verkligen lidit skada (se dom av den 29 april 2015, CC/parlamentet, T-457/13 P, EU:T:2015:240, punkt 49 och där angiven rättspraxis).

188 I förevarande fall har sökanden inte visat att det föreligger en ideell skada som kan särskiljas från de rättsstridigheter som ligger till grund för ogiltigförklaringen av det första och det andra angripna beslutet och som inte kan gottgöras fullt ut genom denna ogiltigförklaring. Vid förhandlingen inskränkte han sig till att i detta avseende på nytt hävda att enhetschefen hade åtnjutit en frånvaro av påföljder och att hans psykiska ångest och lidande kvarstod, framför allt efter de ansträngningar som han hade behövt göra för att få tillgång till vad som var väsentligt för honom, nämligen utredningsrapporten. Sökanden har emellertid inte angett skälen till att denna skada inte skulle kunna gottgöras genom en ogiltigförklaring av det första och det andra angripna beslutet.

189 Mot bakgrund av det ovan anförda ogillar tribunalen yrkandet om skadestånd för den ideella skada som dessa beslut påstås ha orsakat.

IV. Rättegångskostnader

190 Enligt artikel 134.3 i rättegångsreglerna ska vardera rättegångsdeltagare bära sina rättegångskostnader, om deltagarna ömsom tappar målet på en eller flera punkter. Tribunalen får emellertid besluta att en rättegångsdeltagare ska ersätta en del av en annan deltagares rättegångskostnader, om det framstår som skäligt med hänsyn till omständigheterna i målet.

191 I förevarande fall ska ECDC, med tillämpning av denna bestämmelse, förutom sina egna rättegångskostnader bära tre fjärdedelar av sökandens rättegångskostnader och sökanden ska bära en fjärdedel av sina egna rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (sjunde avdelningen)

följande:

1) Det beslut som meddelades den 18 maj 2018 av Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) som svar på AI:s begäran om bistånd den 20 juni 2017 ogiltigförklaras.

2) ECDC:s beslut den 20 juni 2018 ogiltigförklaras i den del som AI nekas tillgång till icke konfidentiella delar som berör AI i utredningsrapporten beträffande dennes begäran om bistånd den 20 juni 2017 och i A:s e-postmeddelande den 17 januari 2018.

3) ECDC:s beslut den 26 oktober 2018 om avslag på AI:s klagomål den 2 juli 2018 ogiltigförklaras.

4) Skadeståndsyrkandet ogillas.

5) ECDC ska bära sina egna rättegångskostnader samt ersätta tre fjärdedelar av de rättegångskostnader som uppkommit för AI.

6) AI ska bära en fjärdedel av sina egna rättegångskostnader.

da Silva Passos Truchot Sampol Pucurull

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 juli 2021.

Underskrifter